

**Ο ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΥΛΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ
ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ (ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2004 (Ν.
42(Ι)/2004)**

Για σκοπούς:

(α) Εναρμόνισης με το Άρθρο 13 της «Οδηγίας 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής» (ΕΕL 180 της 19.7.2000, σελ.22),

(β) εκπλήρωσης υποχρεώσεων της Δημοκρατίας να διασφαλίσει χωρίς φυλετικές και άλλες διακρίσεις την απόλαυση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και θεμελιωδών Ελευθεριών και στα Πρωτόκολλα της, σε άλλες Ευρωπαϊκές Συμβάσεις και Συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών που κύρωσε η Κυπριακή Δημοκρατία, και στο Μέρος ΙΙ του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταπολέμησης των Φυλετικών και Ορισμένων Άλλων Διακρίσεων (Επίτροπος) Νόμος του 2004.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

«αξίωμα του οποίου η αμοιβή τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας» περιλαμβάνει το αξίωμα του υπουργού, του μέλους οποιουδήποτε δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένου του δημάρχου και του κοινοτάρχη, ως και οποιοδήποτε άλλο δημοτικό ή δημόσιο αξίωμα του οποίου η αμοιβή τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου ή άλλου μέλους διοικητικού συμβουλίου προσώπου δημοσίου δικαίου, μη περιλαμβανομένου όμως-

(α) Του αξιώματος του Προέδρου της Δημοκρατίας, των μελών της Δικαστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του βουλευτή, και του Επιτρόπου Διοικήσεως·

(β) του αξιώματος του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γενικού Ελεγκτή, του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, και των μελών των αντίστοιχων υπηρεσιών και γραφείων τους, καθ' όσον αφορά ενέργειες που αφορούν την άσκηση των καθοριζομένων από το Σύνταγμα αρμοδιοτήτων των πιο πάνω αξιωματούχων.

«Γραφείο» σημαίνει το Γραφείο του Επιτρόπου δυνάμει των περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμων

«δημόσια θέση», «δημόσιος υπάλληλος», και «δημόσια υπηρεσία», έχουν την έννοια που αποδίδεται σ' αυτούς τους όρους στους περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμους, αλλά περιλαμβάνουν επίσης θέση, υπάλληλο, και υπηρεσία, ανάλογα με την περίπτωση, στις Ένοπλες Δυνάμεις ή τις Δυνάμεις Ασφαλείας της Δημοκρατίας·

«δημόσιος τομέας δραστηριοτήτων» σημαίνει τον τομέα δραστηριοτήτων δημόσιας υπηρεσίας, προσώπου δημοσίου δικαίου, και άλλου δημόσιου προσώπου·

«δημόσιο πρόσωπο» σημαίνει δημόσια υπηρεσία, πρόσωπο δημοσίου δικαίου, Επιτροπή, Συμβούλιο, Φορέα και Επίτροπο που διορίζονται δυνάμει νόμου ή άλλως πως από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το Υπουργικό Συμβούλιο, ή Υπουργό, και κάθε κάτοχο αξιώματος του οποίου η αμοιβή τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας·

«Επίτροπος» σημαίνει τον εκάστοτε Επίτροπο Διοίκησης δυνάμει των περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμων·

«πρόσωπο» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο και περιλαμβάνει εταιρεία, συνεταιρισμό, σωματείο, ίδρυμα ή οποιαδήποτε άλλη ένωση ή σύμπραξη προσώπων, με νομική προσωπικότητα ή όχι·

«πρόσωπο δημοσίου δικαίου» σημαίνει νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή άλλο οργανισμό δημοσίου δικαίου χωρίς νομική προσωπικότητα, που ιδρύονται με νόμο προς το δημόσιο συμφέρον και των οποίων τα κεφάλαια είτε παρέχονται είτε είναι εγγυημένα από τη Δημοκρατία, και σε περίπτωση δε που η επιχείρηση ασκείται αποκλειστικά από τέτοιο νομικό πρόσωπο ή οργανισμό, εφόσον η διοίκηση αυτού τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας·

«συμπεριφορά» περιλαμβάνει αποκλεισμό, περιορισμό, και προτίμηση.

ΜΕΡΟΣ Ι
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

3.(1) Αποτελεί αρμοδιότητα και καθήκον του Επιτρόπου-

(α) Η καταπολέμηση και εξάλειψη των φυλετικών και έμμεσων φυλετικών διακρίσεων, των απαγορευμένων με νόμο διακρίσεων, και εν γένει των διακρίσεων λόγω φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, και εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής·

(β) η προαγωγή ισότητας στην απόλαυση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναφέρονται στο άρθρο 5, ανεξαρτήτως φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής·

(γ) η προαγωγή ισότητας ευκαιριών ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας, και γενετήσιου προσανατολισμού, σε οποιαδήποτε θέματα όπως αναφέρεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 6·

(δ) η λήψη μέτρων, και η επιτήρηση και επιβολή συμμόρφωσης με μέτρα για την πρακτική εφαρμογή των εκάστοτε σε ισχύ νόμων και κανονισμών από τους οποίους διέπεται ειδικά, ή απαγορεύεται, ή δεν επιτρέπεται, οποιαδήποτε μεταχείριση, συμπεριφορά, διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6·

(ε) η επιτήρηση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού κανονισμών, κωδίκων πρακτικής, διαταγμάτων, συστάσεων, και εισηγήσεων, και διαταγμάτων δυνάμει των εν λόγω κανονισμών ή κωδίκων πρακτικής·

(στ) η επιβολή χρηματικών και άλλων κυρώσεων κατά τα διαλαμβανόμενα στον παρόντα Νόμο και σε κανονισμούς, κώδικες πρακτικής και διατάγματα δυνάμει αυτού, ή διατάγματα δυνάμει των εν λόγω κανονισμών και κωδίκων πρακτικής, για παράβαση των διατάξεων τους, ή των συστάσεων και εισηγήσεων που γίνονται δυνάμει αυτών.

(2) Ο Επίτροπος ασκεί τις πιο πάνω αρμοδιότητες και καθήκοντα του, και τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του παρόντος Νόμου, τόσο σε σχέση με

τον ιδιωτικό όσο και το δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων.

4.(1) Για σκοπούς άσκησης των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του δυνάμει του άρθρου 3, ο Επίτροπος δύναται να ενεργεί κατά τα διαλαμβανόμενα και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, και των κανονισμών διαταγμάτων, και κανόνων πρακτικής που εκδίδονται δυνάμει αυτού, και των διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει των εν λόγω κανονισμών και κωδίκων πρακτικής, και να ασκεί τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει αυτών.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 4, και των άρθρων 10, 12 και 13, των περί Επιτρόπου Διοικήσεως Νόμων.

5. Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου οι αρμοδιότητες, καθήκοντα και εξουσίες του Επίτροπου καλύπτουν σε δραστηριότητες του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα δραστηριοτήτων, τα ακόλουθα -

(α) Απαγορευμένες με νόμο διακρίσεις με την έννοια του άρθρου 6, φυλετικές διακρίσεις και έμμεσες φυλετικές διακρίσεις με την έννοια του άρθρου 7, και εν γένει διακρίσεις λόγω φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, και εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής·

(β) την απόλαυση χωρίς φυλετικές διακρίσεις με την έννοια του άρθρου 7, των δικαιωμάτων και ελευθεριών που προβλέπονται στο Μέρος ΙΙ του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και στις Συμβάσεις και Νόμους που αναφέρονται πιο κάτω, που στο εξής θα αναφέρονται ως «τα προστατευόμενα δικαιώματα και ελευθερίες», τηρουμένων πάντα των εξαιρέσεων, επιφυλάξεων, όρων, περιορισμών και διατυπώσεων που προβλέπονται στο Σύνταγμα, τη σχετική Σύμβαση, ή το Νόμο, ανάλογα με την περίπτωση-

(i) οποιοδήποτε δικαίωμα που προβλέπεται διά νόμου κατά τα διαλαμβανόμενα στο Πρωτόκολλο Αρ. 12 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών και στον Κυρωτικό Νόμο του Πρωτοκόλλου, και σε οποιοδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμο που τροποποιεί τον εν λόγω Κυρωτικό Νόμο·

(ii) τα δικαιώματα και ελευθερίες που προβλέπονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών, στα Πρωτόκολλα της και στους Κυρωτικούς Νόμους της Σύμβασης και των Πρωτοκόλλων της, και σε οποιουδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμους που τροποποιούν τους εν λόγω Κυρωτικούς Νόμους·

(iii) τα δικαιώματα που προβλέπονται στη Διεθνή Σύμβαση για την Εξάλειψη Κάθε Μορφής Φυλετικής Διάκρισης και στους Κυρωτικούς της Σύμβασης Νόμους, και σε οποιουδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμους που τροποποιούν τους εν λόγω Κυρωτικούς Νόμους·

(iv) τα δικαιώματα που προβλέπονται στη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας

και στους Κυρωτικούς της Σύμβασης Νόμους, και σε οποιουσδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμους που τροποποιούν τους εν λόγω Κυρωτικούς Νόμους·

(v) τα δικαιώματα που προβλέπονται στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα και στους Κυρωτικούς του Συμφώνου Νόμους, και σε οποιουσδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμους που τροποποιούν τους εν λόγω Κυρωτικούς·

(vi) τα δικαιώματα που προβλέπονται στη Σύμβαση Πλαίσιο για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων και στους Κυρωτικούς της Σύμβασης Νόμους, και σε οποιουσδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμους που τροποποιούν τους εν λόγω Κυρωτικούς Νόμους·

(vii) τα δικαιώματα και ελευθερίες που προβλέπονται σε οποιαδήποτε άλλη Σύμβαση ή οποιοδήποτε εκάστοτε σε ισχύ Κυρωτικό Νόμο της Σύμβασης, ή σε οποιοδήποτε άλλο εκάστοτε σε ισχύ νόμο, για τα οποία ήθελε εκάστοτε αποφασίσει το Υπουργικό Συμβούλιο με Διάταγμα του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ότι θα εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και της παραγράφου (β) αυτού.

6. (1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, κάθε μεταχείριση ή συμπεριφορά, διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, που στα πλαίσια δραστηριοτήτων στο δημόσιο ή και στον ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων διέπεται ειδικά, απαγορεύεται ή δεν επιτρέπεται, από οποιοδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμο ή κανονισμούς επί τω ότι συνιστά σύμφωνα με τις διατάξεις τους άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, ειδικών αναγκών, ηλικίας, και γενετήσιου προσανατολισμού.

(2) Διάκριση δυνατόν να είναι απαγορευμένη με νόμο διάκριση, στην έννοια του εδαφίου (1), καθ' όσον αφορά οποιοδήποτε θέμα, περιλαμβανομένων θεμάτων-

(α) Όρων πρόσβασης, πρόσληψης, προαγωγής, και κριτηρίων επιλογής σε απασχόληση, αυτοαπασχόληση, και εργασία·

(β) πρόσβασης σε επαγγελματικό προσανατολισμό, επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση, και απόκτησης πρακτικής επαγγελματικής πείρας·

(γ) εργασιακών συνθηκών και όρων απασχόλησης, απολύσεων και αμοιβών

(δ) ιδιότητας μέλους και συμμετοχής σε οργανώσεις εργαζομένων, εργοδοτών, επαγγελματών ή οποιονδήποτε άλλων εργασιών, και πλεονεκτημάτων που

χορηγούνται από αυτές·

(ε) κοινωνικής προστασίας, κοινωνικής ασφάλισης, και υγειονομικής περίθαλψης·

(στ) εκπαίδευσης·

(ζ) πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες, παροχής αυτών, και στέγασης.

7.(1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (β) του άρθρου 5, τα πιο κάτω συνιστούν φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας-

(α) Η λόγω φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ή εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής λιγότερο ευνοική μεταχείριση ή συμπεριφορά στα πλαίσια οποιασδήποτε δραστηριότητας στον ιδιωτικό ή και στο δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων, από εκείνη στην οποία τυγχάνει, έτυχε, ή θα ετύγγανε άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας του·

(β) μεταχείριση ή συμπεριφορά στα πλαίσια οποιασδήποτε δραστηριότητας στον ιδιωτικό ή και στο δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων που βασίζεται σε οποιαδήποτε μορφή διάκρισης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) και έχει ως αποτέλεσμα ή συνεπάγεται την εξουδετέρωση ή αποδυνάμωση της αρχής της αναγνώρισης ή απόλαυσης οποιουδήποτε προστατευόμενου δικαιώματος·

(γ) διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, που βασίζεται σε οποιαδήποτε μορφή διάκρισης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) και συνεπάγεται την εξουδετέρωση ή αποδυνάμωση της αρχής της αναγνώρισης ή απόλαυσης οποιουδήποτε προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και τηρουμένων πάντα των διατάξεων της παραγράφου (β) του άρθρου 5, συνιστά έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, οποιαδήποτε διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, που είναι εκ πρώτης όψεως ουδέτερη αλλά θέτει άτομα συγκεκριμένης φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, και εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα στην απόλαυση οποιουδήποτε προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους.

8. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, δεν επιτρέπεται –

(α) Μεταχείριση ή συμπεριφορά στα πλαίσια δραστηριοτήτων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων, που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6, ή που συνιστά φυλετική διάκριση στην

απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας κατά τα διαλαμβανόμενα στις παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 7·

(β) η εφαρμογή στα πλαίσια δραστηριοτήτων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων, οποιασδήποτε διάταξης, όρου, κριτηρίου, ή πρακτικής που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6, ή που συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 7, ή έμμεση φυλετική διάκριση στην εν λόγω απόλαυση κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 7.

9. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, διάταξη, όρος, ή κριτήριο, που σύμφωνα με το άρθρο 6 αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή που σύμφωνα με την παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) και του εδαφίου (2) του άρθρου 7 συνιστά φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, δυνατόν να αφορά και τα ακόλουθα-

(α) Διάταξη, όρο και κριτήριο σε οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα·

(β) διάταξη, όρο και κριτήριο σε συλλογική σύμβαση, σύμβαση εργασίας, απασχόλησης, μαθητείας, ή παροχής εργασιακών υπηρεσιών, τόσο καθ' όσον αφορά περιπτώσεις στις οποίες η εργοδότηση προσώπων, ή απασχόληση, ή μαθητεία, ή παροχή υπηρεσιών εργασίας τους είναι με εργοδότη που δρα στον ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων, όσον και καθ' όσον αφορά περιπτώσεις στις οποίες η εργοδότηση είναι με δημόσιο πρόσωπο που δρα σε δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων·

(γ) διάταξη, όρο και κριτήριο σε σύμβαση ή σχέδια για επαγγελματικό προσανατολισμό, επαγγελματική κατάρτιση, επαγγελματική επιμόρφωση, επαγγελματικό αναπροσανατολισμό συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης πρακτικής επαγγελματικής πείρας, που προσφέρεται από δημόσιο πρόσωπο, ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα·

(δ) διάταξη, όρο και κριτήριο σε καταστατικό εταιρείας, συνεταιρισμού, σωματείου, ιδρύματος, ταμείου, συνδέσμου, επιμελητηρίου, ή άλλης ένωσης ή σύμπραξης προσώπων, με, ή άνευ νομικής προσωπικότητας·

(ε) διάταξη, όρο και κριτήριο σε σχέδιο που είναι διαθέσιμο προς όφελος εργοδοτών, ή εργοδοτούμενων, απασχολούμενων, μαθητευόμενων, ή προς εξασφάλιση ασφαλιστικής κάλυψης·

(στ) διάταξη, όρο και κριτήριο σε όρους συμμετοχής και ανάμειξης σε οποιοδήποτε είδος οργάνωσης, επαγγελματικής ή μη, που λειτουργεί προς όφελος των συμφερόντων εργοδοτών, ή προς όφελος των συμφερόντων εργοδοτούμενων, απασχολούμενων, ή μαθητευόμενων προσώπων·

(ζ) διάταξη, όρο και κριτήριο σε σύμβαση ή σχέδιο για την παροχή αγαθών, υπηρεσιών, και στέγασης στο κοινό·

(η) διάταξη, όρο και κριτήριο σε σύμβαση ή σχέδιο για την παροχή υγειονομικής περίθαλψης, και κοινωνικής προστασίας, ασφάλισης, και παροχών.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

10.(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ο Επίτροπος δύναται να διερευνά παράπονα που του υποβάλλονται γραπτώς από οποιαδήποτε πρόσωπα ή ομάδες προσώπων σε σχέση με τα ζητήματα που αναφέρονται στο άρθρο 11, και να προβαίνει σε ευρήματα και να παίρνει ακολούθως τα προβλεπόμενα στον παρόντα Νόμο μέτρα.

(2) Παράπονο που υποβάλλεται στον Επίτροπο δυνάμει του εδαφίου (1), δύναται να έχει ως αντικείμενο μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή εφαρμογή διάταξης, όρου, κριτηρίου, ή πρακτικής, από οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει δράσει τοιουτοτρόπως στον ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων, ή από δημόσιο πρόσωπο που έχει δράσει τοιουτοτρόπως στο δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων, στην άσκηση εξουσίας, αρμοδιότητας, ή καθήκοντος του εν λόγω ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα δραστηριοτήτων, ανάλογα με την περίπτωση.

(3) Τα πρόσωπα και ομάδες προσώπων που δύνανται να υποβάλουν παράπονο δυνάμει του εδαφίου (2) περιλαμβάνουν μη Κυβερνητικούς οργανισμούς, οποιοδήποτε πρόσωπο ή ομάδα προσώπων του ιδιωτικού τομέα, και οποιοδήποτε πρόσωπο που είναι υπάλληλος δημόσιου προσώπου, ή της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας, και της Κεντρικής Τράπεζας.

11. Ο Επίτροπος δύναται να ενεργεί δυνάμει του άρθρου 10, όπου το παράπονο που του υποβάλλεται από πρόσωπο ή ομάδα προσώπων είναι ότι κατά παράβαση του άρθρου 8-

(α) Έτυχαν στη δική τους περίπτωση συγκεκριμένης μεταχείρισης ή

συμπεριφοράς-

(i) Που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση , ή και

(ii) που κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 7 συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους επί τω ότι είναι λιγότερο ευνοική από εκείνη στην οποία τυγχάνει, έτυχε ή θα ετύγχανε άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση στην απόλαυση του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας, ή

(iii) που κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 7 συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους επί τω ότι έχει ως αποτέλεσμα ή συνεπάγεται την εξουδετέρωση ή αποδυνάμωση της αρχής της αναγνώρισης ή απόλαυσης του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας , ή και

(β) εφαρμόστηκε στη δική τους περίπτωση, διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική-
(i) που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή και

(ii) που κατά τα διαλαμβανόμενα στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (1) του άρθρου 7 συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους επί τω ότι συνεπάγεται την εξουδετέρωση ή αποδυνάμωση της αρχής της αναγνώρισης ή απόλαυσης του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας, ή

(iii) που κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 7 συνιστά έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους επί τω ότι θέτει άτομα της δικής τους φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ή εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, ανάλογα με την περίπτωση, σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα στην απόλαυση του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας.

12.(1) Όταν συμπληρωθεί έρευνα παραπόνου που υποβάλλεται δυνάμει του παρόντος Νόμου, ο Επίτροπος προβαίνει σε εύρημα κατά πόσο κατά παράβαση του άρθρου 8-

(α) Υπήρξε έναντι του προσώπου ή της ομάδας προσώπων που υπέβαλε το παράπονο μεταχείριση ή συμπεριφορά-

(i) που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση κατά τα διαλαμβανόμενα στο

άρθρο 6·

(ii) που συνιστά φυλετική διάκριση κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, επί τω ότι είναι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη στην οποία τυγχάνει, έτυχε ή θα ετύγχανε άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση στην απόλαυση του δικαιώματος, ή επί τω ότι έχει ως αποτέλεσμα ή συνεπάγεται την εξουδετέρωση ή αποδυνάμωση της αρχής της αναγνώρισης ή απόλαυσης αυτού.

(β) Κατά πόσο εφαρμόστηκε στην περίπτωση του προσώπου ή της ομάδας προσώπων που υπέβαλε το παράπονο, διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική -

(i) Που αποτελεί κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 απαγορευμένη με νόμο διάκριση·

(ii) που συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας των πιο πάνω προσώπων όπως αναφέρεται στην παράγραφο (α)(ii), ή έμμεση φυλετική διάκριση στην εν λόγω απόλαυση επί τω ότι θέτει άτομα της δικής τους φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ή εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, ανάλογα με την περίπτωση, σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με άλλα πρόσωπα στην απόλαυση του δικαιώματος ή ελευθερίας.

(2) Ο Επίτροπος δύναται να προβεί-

(α) Σε ένα ή περισσότερα από τα ευρήματα που αναφέρονται στο εδάφιο (1)·

(β) σε οποιοδήποτε ή οποιαδήποτε από τα ευρήματα που αναφέρονται στο εδάφιο (1), ανεξάρτητα από το γεγονός ότι για τη μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή για την εφαρμογή της διάταξης, όρου, κριτηρίου, ή πρακτικής, που αποτέλεσε αντικείμενο του παραπόνου και της διερεύνησης ο ισχυρισμός που προβλήθηκε ήταν ότι αυτή αποτελούσε ή συνιστούσε, ανάλογα με την περίπτωση, διάκριση άλλη από αυτή που ο Επίτροπος βρήκε ότι υπήρξε για τη συγκεκριμένη περίπτωση.

13.(1) Σε περίπτωση ευρήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12, ο Επίτροπος αναφέρει στο εύρημα –

(α) Το πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα ή το δημόσιο πρόσωπο, ανάλογα με την περίπτωση, του οποίου η μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή εκείνη του υπαλλήλου ή αξιωματούχου του, βρέθηκε ότι αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή ότι συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, ανάλογα με την περίπτωση·

(β) το πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ή το δημόσιο πρόσωπο, ανάλογα με την περίπτωση, το οποίο, ή του οποίου ο υπάλληλος ή αξιωματούχος, εφάρμοσε διάταξη, όρο, κριτήριο ή πρακτική που βρέθηκε ότι αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή ότι συνιστά φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, ανάλογα με την περίπτωση:

Νοείται ότι, στην περίπτωση μεταχείρισης ή συμπεριφοράς, ή εφαρμογής διάταξης, όρου, κριτηρίου, ή πρακτικής από οποιοδήποτε που είναι υπάλληλος ή αξιωματούχος και έδρασε τοιουτοτρόπως στην άσκηση εξουσίας, αρμοδιότητας, ή καθήκοντος του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα δραστηριοτήτων, προσώπου του ιδιωτικού τομέα, ή δημόσιου προσώπου, αντιστοίχως, ο Επίτροπος αναφέρει στο εύρημα του μόνο το πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα ή το δημόσιο πρόσωπο, ανάλογα με την περίπτωση, του οποίου το πρόσωπο που έδρασε όπως αναφέρεται πιο πάνω είναι υπάλληλος ή αξιωματούχος.

(2) Ο Επίτροπος ετοιμάζει έκθεση για την έρευνα στην οποία παραθέτει το εύρημα του και τους λόγους για τους οποίους κατέληξε σ' αυτό, και τη διαβιβάζει στο πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο, στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, που αναφέρεται στο εύρημα του κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (1), και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(3) Το δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που αναφέρεται σε εύρημα του Επιτρόπου είναι υπεύθυνο δυνάμει του παρόντος Νόμου για παράβαση του άρθρου 8, όπως αναφέρεται στο άρθρο 12.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΙΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

14.(1) Σε περίπτωση ευρήματος του δυνάμει του άρθρου 12 ότι υπήρξε μεταχείριση ή συμπεριφορά που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή ότι εφαρμόστηκε διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική που αποτελεί τέτοια διάκριση, ο Επίτροπος δύναται να διατάξει με διάταγμα του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ότι πρέπει να εκλείψει σε καθορισμένη στο διάταγμα προθεσμία και κατά καθορισμένο στο διάταγμα τρόπο, τυχόν κατάσταση στην οποία σαν άμεσο αποτέλεσμα της μεταχείρισης ή συμπεριφοράς, ή της εφαρμογής της διάταξης, όρου, κριτηρίου, η πρακτικής, συνεχίζει να μην παρέχεται οποιοδήποτε αγαθό ή υπηρεσία στο πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) δεν τυγχάνουν εφαρμογής σε περίπτωση μεταχείρισης ή συμπεριφοράς κατ' εφαρμογή οποιουδήποτε νόμου ή κανονισμών, ή άλλου νομοθετήματος. Σε περίπτωση που εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος εδαφίου, ο Επίτροπος πληροφορεί σχετικά το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαβιβάζοντας σ' αυτόν την έκθεση με το εύρημα του κατά τα διαλαμβανόμενα και για τους σκοπούς του άρθρου 39.

(3) Δεν εκδίδεται διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (1) σε περίπτωση-

(α) Που η κατάσταση που αναφέρεται στο εδάφιο (1) δεν επήλθε αποκλειστικά λόγω παράβασης του σχετικού νόμου ή κανονισμών που απαγορεύουν ή δεν επιτρέπουν ή διέπουν ειδικά τη συγκεκριμένη μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή αποκλειστικά λόγω εφαρμογής της σχετικής διάταξης, όρου, κριτηρίου, ή πρακτικής που απαγορεύεται ή δεν επιτρέπεται, ή διέπεται ειδικά από αυτούς, ή

(β) που δεν υπάρχει πρακτικός άμεσος τρόπος να εκλείψει η κατάσταση που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ή σε περίπτωση που υπάρχει μεν τέτοιος τρόπος, αλλά εκ των πραγμάτων συνεπάγεται δυσμενείς μεταβολές σε δημιουργηθείσα εν τω μεταξύ κατάσταση τρίτων προσώπων, ή

(γ) που δεν μπορεί να εκλείψει η κατάσταση χωρίς παραβίαση συμβατικών υποχρεώσεων του προσώπου του ιδιωτικού τομέα ή του δημόσιου προσώπου, ανάλογα με την περίπτωση, το οποίο αναφέρεται στο εύρημα του Επιτρόπου, ή

(δ) που για οποιοδήποτε λόγο το πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο δεν επιθυμεί να εκδοθεί διάταγμα, ή

(ε) που για οποιοδήποτε λόγο δε συνεχίζει πλέον η κατάσταση που αναφέρεται στο εδάφιο (1).

(4) Προτού ο Επίτροπος εκδώσει διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (1), διερευνά κατά πόσο υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος που αναφέρεται στο εδάφιο (3) για να μην εκδοθεί διάταγμα, και σε περίπτωση που διαπιστώνει με βάση τα ήδη ενώπιον του στοιχεία της έρευνας ότι υπάρχει τέτοιος λόγος, δεν εκδίδει διάταγμα και ταυτόχρονα με τη διαβίβαση της έκθεσης του πληροφορεί περί τούτου τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 13.

15.(1) Σε περίπτωση που ο Επίτροπος διαπιστώνει δυνάμει του εδαφίου (4) του άρθρου 14 ότι δεν υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος που αναφέρεται στο εδάφιο (3) του εν λόγω άρθρου για να μην εκδοθεί διάταγμα, αυτός δύναται να εκδώσει διάταγμα αν το κρίνει σκόπιμο οπότεν και ταυτόχρονα με τη διαβίβαση της έκθεσης του πληροφορεί τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του

άρθρου 13 ότι προτίθεται να το πράξει, και ακολούθως εκδίδει και δημοσιεύει διάταγμα.

(2) Σε περίπτωση που ο Επίτροπος δεν είναι σε θέση να κρίνει με βάση τα ήδη ενώπιον του στοιχεία της έρευνας, κατά πόσο υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος που αναφέρεται στο εδάφιο (3) του άρθρου 14 για να μην εκδοθεί διάταγμα, ή κατά πόσο είναι σκόπιμο να εκδοθεί διάταγμα, τότε ταυτόχρονα με τη διαβίβαση της έκθεσης του στα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 13(α) Τα πληροφορεί ότι δυνατόν να εκδώσει διάταγμα εκτός αν υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος που αναφέρεται στο εδάφιο (3) του άρθρου 13 για να μην εκδοθεί διάταγμα, ή εκτός αν κρίνει ότι δεν είναι σκόπιμο να εκδοθεί διάταγμα, ανάλογα με την περίπτωση, και

(β) τα καλεί να παραστούν ενώπιον του σε καθορισμένο τόπο και χρόνο και να τον πληροφορήσουν κατά πόσο υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος που αναφέρεται στο εδάφιο (3) του άρθρου 13 για να μην εκδοθεί διάταγμα, ή λόγος για τον οποίο δεν θα ήταν σκόπιμο να εκδοθεί αυτό, ανάλογα με την περίπτωση, προσκομίζοντας όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία και έγγραφα προς στήριξη της θέσης τους.

(2) Σε περίπτωση που ο Επίτροπος διαπιστώνει με βάση την πληροφόρηση, στοιχεία και έγγραφα που αναφέρονται στο εδάφιο (1), ότι δεν υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος που αναφέρεται στο εδάφιο (3) του άρθρου 13 για να μην εκδοθεί διάταγμα και κρίνει ότι είναι σκόπιμο να εκδοθεί διάταγμα, πληροφορεί περί τούτου τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 13 και προβαίνει σε έκδοση και δημοσίευση διατάγματος του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση που διαπιστώνει ότι υπάρχει λόγος για να μην εκδοθεί διάταγμα ή που δεν το θεωρεί σκόπιμο να εκδώσει διάταγμα, πληροφορεί και πάλιν περί τούτου τα πιο πάνω πρόσωπα.

16.(1) Ο τρόπος που ο Επίτροπος καθορίζει σε διάταγμα του δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 14 για να εκλείψει κατάσταση στην οποία δεν παρέχεται οποιοδήποτε αγαθό ή υπηρεσία, είναι εκείνος με τον οποίο κατά την κρίση του παύει άμεσα από πρακτικής άποψης, να υπάρχει για το πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο, η σχετική κατάσταση που είναι άμεσο αποτέλεσμα της μεταχείρισης ή συμπεριφοράς ή της εφαρμογή της διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής που σύμφωνα με το εύρημα του Επιτρόπου αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1) ο Επίτροπος δύναται μεταξύ άλλων να διατάξει ότι πρέπει να παρασχεθεί συγκεκριμένο αγαθό ή υπηρεσία,

περιλαμβανομένης στέγασης, εκπαίδευσης, και υγειονομικής περίθαλψης, σε περίπτωση που η κατάσταση την οποία επέφερε η μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή η εφαρμογή της διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής, συνίσταται σε μη παροχή τους.

(3) Ο Επίτροπος κατονομάζει σε διάταγμα του που εκδίδεται και δημοσιεύεται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 14, το δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ανάλογα με την περίπτωση, που έχει καθήκον να συμμορφωθεί με το διάταγμα υπό το φως του ευρήματος του.

17.(1) Ο Επίτροπος δύναται με βάση τα στοιχεία της έρευνας, να επιβάλει στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 13 είναι υπεύθυνο για παράβαση του άρθρου 8, χρηματικές κυρώσεις για την παράβαση υπό μορφή προστίμου και να το διατάξει να καταβάλει το πρόστιμο που επιβλήθηκε, και δύναται πρόσθετα ή εναλλακτικά να προβεί σε σύσταση προς το πιο πάνω πρόσωπο κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 21.

(2) Ο Επίτροπος δεν επιβάλλει πρόστιμο δυνάμει του εδαφίου (1) σε περίπτωση που εκδίδει διάταγμα δυνάμει του άρθρου 14, ή που για τη συγκεκριμένη μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή εφαρμογή διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής, το σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα υπόκειται σε ποινικές κυρώσεις, ή σε περίπτωση μεταχείρισης ή συμπεριφοράς κατ' εφαρμογή οποιουδήποτε νόμου, κανονισμών, ή άλλου νομοθετήματος, ή εφαρμογής διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής που τίθεται με οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα.

18. Ο Επίτροπος δύναται να επιβάλει δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 17 στο σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα πρόστιμο και να το διατάξει να καταβάλει, ως ακολούθως—

(α) Πρόστιμο το οποίο δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα λίρες, σε περίπτωση ευρήματος ότι η σχετική μεταχείριση ή συμπεριφορά ή η διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική που εφαρμόστηκε αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση·

(β) πρόστιμο το οποίο δεν υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα λίρες, σε περίπτωση ευρήματος ότι η σχετική μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή η διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική που εφαρμόστηκε συνιστά φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας.

19. Διαταγή του Επιτρόπου για καταβολή προστίμου δυνάμει των άρθρων 17

και 18 διαβιβάζεται στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα στο οποίο επιβλήθηκε το πρόστιμο, και στο πρόσωπο ή την ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο, ταυτόχρονα με την διαβίβαση της έκθεσης του Επιτρόπου, ή και την πληροφόρηση που τυχόν επίσης να τους γίνεται κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (2) του άρθρου 15, ότι δεν θα εκδοθεί διάταγμα δυνάμει του άρθρου 14.

20.(1) Ο Επίτροπος δε δύναται να επιβάλει σε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα πέραν του ενός προστίμου δυνάμει του άρθρου 18, όπου σύμφωνα με το εύρημα του -

(α) Η συγκεκριμένη μεταχείριση ή συμπεριφορά, αποτελεί απαγορευμένη διάκριση και συνιστά επίσης φυλετική διάκριση, ή το αντίθετο·

(β) η συγκεκριμένη διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική που εφαρμόστηκε -

(i) Αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση και συνιστά επίσης φυλετική διάκριση ή έμμεση φυλετική διάκριση, ή το αντίθετο·

(ii) συνιστά φυλετική διάκριση και επίσης έμμεση φυλετική διάκριση.

(2) Σε περίπτωση ευρήματος κατά τα διαλαμβανόμενα στις παραγράφους (α) και (β) (i) του εδαφίου (1), ο Επίτροπος δύναται να επιβάλει πρόστιμο μόνο σε σχέση με τη μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή τη διάταξη, όρο, κριτήριο, ή πρακτική, που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση.

21.(1) Ο Επίτροπος δύναται να προβεί δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 17 όπου το θεωρεί σκόπιμο, σε οποιαδήποτε ή οποιεσδήποτε από τις ακόλουθες συστάσεις σε σχέση με εύρημα του που καλύπτει αντίστοιχη περίπτωση που αναφέρεται πιο κάτω-

(α) Σε περίπτωση που σύμφωνα με εύρημα του υπήρξε μεταχείριση ή συμπεριφορά που αποτελεί κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 απαγορευμένη με νόμο διάκριση, αυτός δύναται να προβεί σε σύσταση προς το δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που αναφέρεται στο εύρημα του, να πάρει σε καθορισμένη στη σύσταση προθεσμία συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα που υποδεικνύει στη σύσταση, τα οποία θα αποτρέπουν μελλοντικά επανάληψη μεταχείρισης ή συμπεριφοράς όπως εκείνης του ευρήματος έναντι του προσώπου ή της ομάδας προσώπων που υπέβαλε το παράπονο και προσώπων που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτούς θέση έναντι του πιο πάνω προσώπου

που αναφέρεται στο εύρημα·

(β) σε περίπτωση που σύμφωνα με εύρημα του υπήρξε έναντι του προσώπου ή της ομάδας προσώπων που υπέβαλε το παράπονο μεταχείριση ή συμπεριφορά που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους επί τω ότι είναι λιγότερο ευνοική από εκείνη στην οποία τυγχάνει, έτυχε, ή θα ετύγγανε άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση στην απόλαυση του εν λόγω δικαιώματος, ή επί τω ότι έχει σαν αποτέλεσμα ή συνεπάγεται την εξουδετέρωση ή αποδυνάμωση της αρχής της αναγνώρισης ή απόλαυσης του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας τους, αυτός δύναται να προβεί σε σύσταση προς το δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που αναφέρεται στο εύρημα του, να πάρει σε καθορισμένη στη σύσταση προθεσμία συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα που υποδεικνύει στη σύσταση, με τα οποία -

(i) να διασφαλίζεται για το πρόσωπο ή την ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο και για πρόσωπα που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτούς θέση έναντι του προσώπου που αναφέρεται στο εύρημα, η απόλαυση του προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους χωρίς μεταχείριση ή συμπεριφορά όπως εκείνη του ευρήματος, που να συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση του, ή και

(ii) να αποτρέπεται μελλοντικά για το πρόσωπο ή την ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο και για πρόσωπα που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτούς θέση έναντι του προσώπου που αναφέρεται στο εύρημα, επανάληψη μεταχείρισης ή συμπεριφοράς όπως εκείνη του ευρήματος, που να συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση του προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους·

(γ) σε περίπτωση που σύμφωνα με εύρημα του εφαρμόστηκε διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, αυτός δύναται να προβεί σε σύσταση προς το σχετικό πρόσωπο που αναφέρεται στο εύρημα του, να παύσει σε καθορισμένη στη σύσταση προθεσμία, να επικαλείται ή εφαρμόζει τη διάταξη, όρο, κριτήριο ή πρακτική, τόσο καθ' όσον αφορά το πρόσωπο ή την ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο, όσο και καθ' όσον αφορά πρόσωπα που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτούς θέση έναντι του προσώπου που αναφέρεται στο εύρημα·

(δ) σε περίπτωση που σύμφωνα με εύρημα του εφαρμόστηκε διάταξη, όρος,

κριτήριο, ή πρακτική, που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας όπως αναφέρεται στην παράγραφο (β), ή συνιστά έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας επί τω ότι θέτει άτομα της φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ή εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, του προσώπου ή της ομάδας προσώπων που υπέβαλε το παράπονο, σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα στην απόλαυση του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας τους, αυτός δύναται να προβεί σε σύσταση προς το πρόσωπο που αναφέρεται στο εύρημα του, να εξαλείψει ή αντικαταστήσει σε καθορισμένη στη σύσταση προθεσμία, τη διάταξη, όρο, κριτήριο, ή πρακτική, με κατάλληλους κατά την κρίση του τρόπους που υποδεικνύει στη σύσταση, τόσο καθ' όσον αφορά το πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο, όσο και καθ' όσον αφορά πρόσωπα που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτούς θέση έναντι του προσώπου που αναφέρεται στο εύρημα.

(2) Για τους σκοπούς των παραγράφων (γ) και (δ) του εδαφίου (1), διάταξη, όρος, και κριτήριο, δυνατόν να αφορά μεταξύ άλλων, διάταξη, όρο και κριτήριο σε συμβάσεις, καταστατικά, σχέδια, και όρους συμμετοχής, που αναφέρονται στις παραγράφους (β) μέχρι και (η) του άρθρου 9.

(3) Προθεσμία που καθορίζει ο Επίτροπος σε σύσταση του δυνάμει του εδαφίου (1), δεν δύναται να υπερβαίνει περίοδο δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία την οποία φέρει η σύσταση.

(4) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση μεταχείρισης ή συμπεριφοράς κατ' εφαρμογή οποιουδήποτε νόμου ή κανονισμών, ή άλλου νομοθετήματος, ή εφαρμογής διάταξης, όρου, ή κριτηρίου που τίθεται σε οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα. Σε περίπτωση που εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος εδαφίου, ο Επίτροπος πληροφορεί σχετικά το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαβιβάζοντας σ' αυτόν την έκθεση με το εύρημα του κατά τα διαλαμβανόμενα και για τους σκοπούς του άρθρου 39.

22.(1) Ο Επίτροπος αποφασίζει κατά πόσο θα προβεί σε σύσταση δυνάμει του άρθρου 21, και για τις υποδείξεις στις οποίες προτίθεται να προβεί, αφού λάβει υπόψη τα στοιχεία της έρευνας και τα ευρήματα του σ' αυτή, αλλά δεν προβαίνει σε σύσταση εκτός κατόπιν διαβουλεύσεων του με το πρόσωπο ή την ομάδα προσώπων που υπέβαλε το παράπονο και το πρόσωπο που αναφέρεται στο εύρημα του, καθ' όσον αφορά τα θέματα καθορισμού προθεσμιών, υπόδειξης

πρακτικών μέτρων, παύσης της επίκλησης ή της εφαρμογής διατάξεων, όρων, κριτηρίων ή πρακτικών, και τρόπων εξάλειψης ή αντικατάστασης αυτών.

(2) Σε κάθε περίπτωση στην οποία ο Επίτροπος αποφασίζει να προβεί σε σύσταση, πληροφορεί τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) για την απόφαση του και για το περιεχόμενο της σύστασης στην οποία προτίθεται να προβεί, ταυτόχρονα με τη διαβίβαση σ' αυτά της έκθεσης του και της τυχόν διαταγής του για καταβολή προστίμου, καλώντας τα να προσέλθουν σε τόπο και χρόνο που τους ορίζει για τις διαβουλεύσεις που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο.

(3) Ο Επίτροπος παίρνει τελική απόφαση για τις υποδείξεις στις οποίες θα προβεί υπό το φως των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στο εδάφιο (1), και διαβιβάζει ακολούθως τη σύσταση στα πρόσωπα που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο αφού θέσει πρώτα στη σύσταση την ημερομηνία στην οποία πήρε την τελική του απόφαση.

23. Τηρουμένων των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος και της νομολογίας που το αφορά, διατάγματα, πρόστιμα, και συστάσεις δυνάμει του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού κανονισμών και κωδίκων πρακτικής, υπόκεινται σε ακύρωση από το Ανώτατο Δικαστήριο Κύπρου δυνάμει του πιο πάνω Άρθρου σε προσφυγή που δύναται να ασκηθεί όπως διαλαμβάνει το Άρθρο εναντίον του διατάγματος, επιβολής προστίμου, ή σύστασης, ανάλογα με την περίπτωση, από οποιοδήποτε πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα δραστηριοτήτων του οποίου το σχετικό διάταγμα, επιβολή προστίμου, ή σύσταση, προσβάλλει ευθέως ίδιον ενεστώσ έννομο συμφέρον μέσα στην έννοια του Άρθρου 146.

ΜΕΡΟΣ IV

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

24.(1) Ο Επίτροπος έχει εξουσία και καθήκον να επιτηρεί τη συμμόρφωση προσώπων με διατάγματα του που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δυνάμει του άρθρου 15.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), κάθε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 16 έχει καθήκον να συμμορφωθεί με διάταγμα του Επιτρόπου, και κάθε πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υπόβαλε το παράπονο που διερευνήθηκε, όπως και κάθε υπάλληλος ή

αξιωματούχος των πιο πάνω, οφείλει να παρέχει στον Επίτροπο κάθε πληροφορία και έγγραφο που τους ζητείται.

(3) Για την επιτήρηση που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ο Επίτροπος όταν λήξει η προθεσμία που καθόρισε σε δημοσιευθέν διάταγμα του, δύναται να διεξάγει έρευνα για να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει συμμόρφωση και κατά πόσο έχει παραληφθεί οτιδήποτε για να υπάρχει συμμόρφωση, και σ' αυτή την περίπτωση τι, αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να διαπιστώσει αυτά τα θέματα με βεβαιότητα χωρίς τη διεξαγωγή έρευνας.

25. Σε περίπτωση που ο Επίτροπος διαπιστώνει όταν λήξει η καθορισμένη σε δημοσιευθέν διάταγμα προθεσμία ότι δεν έχει εκλείψει η κατάσταση την οποία διέταξε ότι πρέπει να εκλείψει, δύναται να επιβάλει στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 16 έχει καθήκον να συμμορφωθεί με το διάταγμα, χρηματικές κυρώσεις υπό μορφή προστίμου για μη συμμόρφωση με το διάταγμα και να το διατάξει να καταβάλει το πρόστιμο, σε περίπτωση που διαπιστώνει επίσης ότι το εν λόγω πρόσωπο -

(α) Είχε παραλείψει προτού λήξει η προθεσμία που καθόρισε στο διάταγμα, οτιδήποτε αναγκαίο για να εκλείψει η κατάσταση, ή και

(β) συνεχίζει και μετά που λήγει η προθεσμία, να παραλείπει οτιδήποτε αναγκαίο για να εκλείψει η κατάσταση.

26.(1) Ο Επίτροπος δύναται να επιβάλει πρόστιμο ως ακολούθως, στο πρόσωπο για το οποίο διαπιστώνει κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 25 ότι δε συμμορφώθηκε ή και δεν συμμορφώνεται με διάταγμα του, και να το διατάξει να καταβάλει το εν λόγω πρόστιμο-

(α) Για την παράλειψη της παραγράφου (α) του άρθρου 25, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα λίρες, ή και

(β) για την παράλειψη της παραγράφου (β) του άρθρου 25, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα λίρες την ημέρα για κάθε μέρα που μετά που λήγει η προθεσμία που καθόρισε στο διάταγμα του, συνεχίζει η παράλειψη.

(2) Προτού ο Επίτροπος αποφασίσει το ποσό του διοικητικού προστίμου που θα επιβάλει και θα διατάξει το σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα να καταβάλει δυνάμει του εδαφίου (1), ειδοποιεί το πρόσωπο να παραστεί ενώπιον του για τον πιο πάνω σκοπό, και αποφασίζει το ποσό αφού ακούσει τις παραστάσεις του για το θέμα.

(3) Επιβολή προστίμου και διαταγή του Επιτρόπου για καταβολή του δυνάμει του παρόντος άρθρου, διαβιβάζεται στο σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα στο οποίο επιβλήθηκε το πρόστιμο και διατάσσεται να το καταβάλει.

27.(1) Ο Επίτροπος έχει εξουσία και καθήκον να επιτηρεί τη συμμόρφωση προσώπων με συστάσεις στις οποίες προβαίνει δυνάμει των άρθρων 17, 21 και 22, και με συστάσεις που δημοσιεύει δυνάμει του άρθρου 28.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), κάθε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα προς το οποίο γίνεται σύσταση, όπως και κάθε υπάλληλος και αξιωματούχος αυτού, και το πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υπόβαλε το παράπονο που διερευνήθηκε, οφείλουν να παρέχουν στον Επίτροπο κάθε πληροφορία και έγγραφο που τους ζητείται σε οποιοδήποτε χρόνο προτού λήξουν οι προθεσμίες που καθορίστηκαν στη σύσταση και στη σχετική δημοσίευση της σύστασης δυνάμει του άρθρου 28, όπως και σε οποιοδήποτε χρόνο μετά που λήγει η κάθε προθεσμία.

(3) Για την επιτήρηση που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ο Επίτροπος δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο μετά που λήγει η προθεσμία που καθορίστηκε σε σύσταση, ή που ορίστηκε σε δημοσίευση της σύστασης, ανάλογα με την περίπτωση, να διεξάγει έρευνα για να διαπιστώσει κατά πόσο υπήρξε συμμόρφωση, αν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί αυτό με βεβαιότητα χωρίς τη διεξαγωγή έρευνας.

28. Σε περίπτωση που ο Επίτροπος διαπιστώνει όπως αναφέρεται στο εδάφιο (3), ότι δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ανάλογα με την περίπτωση, δεν έχει συμμορφωθεί με σύσταση του στην προθεσμία που καθόρισε στη σύσταση και εξακολουθεί να μη συμμορφώνεται, προβαίνει σε δημοσίευση της σύστασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και ορίζει προθεσμία στη δημοσίευση που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα μέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης, στην οποία το πιο πάνω πρόσωπο έχει καθήκον να συμμορφωθεί με τη σύσταση.

29.(1) Ο Επίτροπος δύναται να επιβάλει σε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που σύμφωνα με το άρθρο 28 έχει καθήκον να συμμορφωθεί με σύσταση του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καταβάλει χρηματικές κυρώσεις υπό μορφή προστίμου για μη συμμόρφωση του με τη σύσταση που δημοσιεύτηκε, και να το διατάξει να καταβάλει το πρόστιμο, σε

περίπτωση που-

(α) Διαπιστώνει-

(i) Ότι δε συμπληρώθηκε στην προθεσμία που ορίστηκε στη δημοσίευση οποιοδήποτε μέτρο που είχε υποδειχθεί στη σύσταση, ή και

(ii) ότι δεν έπαυσε στην προθεσμία που ορίστηκε στη δημοσίευση, να γίνεται επίκληση ή να εφαρμόζεται οποιαδήποτε διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική σε σύμβαση, σχέδιο, καταστατικό, ή όρο συμμετοχής, ανάλογα με την περίπτωση, που έχει απαιτήσει η σύσταση να παύσει, ή δεν εξαλείφθηκε, ή αντικαταστάθηκε στην εν λόγω προθεσμία, ανάλογα με την περίπτωση, οποιαδήποτε πιο πάνω διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική όπως είχε υποδειχθεί στη σύσταση, και

(β) διαπιστώνει επίσης ότι το σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα -

(i) παρέλειψε προτού λήξει η προθεσμία που ορίστηκε στη δημοσίευση, οτιδήποτε αναγκαίο για να υπάρξει συμμόρφωση με τη σύσταση, ή

(ii) συνεχίζει και μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίστηκε στη δημοσίευση, να παραλείπει οτιδήποτε αναγκαίο για να υπάρξει συμμόρφωση με τη σύσταση.

30.(1) Ο Επίτροπος δύναται να επιβάλει πρόστιμο ως ακολούθως, στο πρόσωπο που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 29 δε συμμορφώθηκε με σύσταση του, και να το διατάξει να καταβάλει πρόστιμο-

(α) Για την παράλειψη της παραγράφου (β)(i) του άρθρου 29, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα λίρες, ή και

(β) για την παράλειψη της παραγράφου (β)(ii) του άρθρου 29, πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα λίρες την ημέρα, για κάθε μέρα που μετά που λήγει η προθεσμία που ορίστηκε στη δημοσίευση συνεχίζει η παράλειψη.

(2) Προτού ο Επίτροπος αποφασίσει το ποσό του προστίμου που θα επιβάλει και

θα διατάξει το σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα να καταβάλει δυνάμει του εδαφίου (1), ειδοποιεί το πρόσωπο να παραστεί ενώπιον του για τον πιο πάνω σκοπό, και αποφασίζει το ποσό αφού ακούσει τις τυχόν παραστάσεις του για το θέμα.

(3) Διαταγή του Επιτρόπου δυνάμει του παρόντος άρθρου διαβιβάζεται στο

δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα στο οποίο επιβλήθηκε το πρόστιμο και διατάσσεται να το καταβάλει.

31.(1) Ο Επίτροπος δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για το σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα τη διαπίστωση του που αναφέρεται στο άρθρο 29, ότι αυτό παρέλειψε, ή συνεχίζει να παραλείπει μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίστηκε στη δημοσίευση της σύστασης του, τα αναγκαία για να υπάρξει συμμόρφωση του με τη σύσταση.

(2) Δημοσίευση διαπίστωσης δυνάμει του εδαφίου (1) γίνεται μόνο μετά που ο Επίτροπος διαβιβάζει τη διαταγή του προς το σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, να καταβάλει διοικητικό πρόστιμο δυνάμει του άρθρου 30 για τη μη συμμόρφωση του με τη σύσταση.

(3) Σε κάθε περίπτωση συμμόρφωσης μετά που δημοσιεύεται διαπίστωση δυνάμει του παρόντος άρθρου, το γεγονός της συμμόρφωσης δημοσιεύεται από τον Επίτροπο στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ V

ΕΞΕΤΑΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΑ Η ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

32. Ο Επίτροπος δύναται να εξετάζει θέματα αυτεπάγγελτα και κατόπιν αιτήματος προσώπων ή ομάδων προσώπων που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 34.

33.(1) Ο Επίτροπος δύναται να εξετάζει δυνάμει του άρθρου 32 θέματα αυτεπάγγελτα, ως ακολούθως-

(α) Κατά πόσο σε συγκεκριμένη περίπτωση που περιήλθε σε γνώση του με οποιοδήποτε τρόπο-

(i) Υπήρξε από δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ή υπάλληλο ή αξιωματούχο τους, μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή εφαρμόστηκε διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση·

(ii) υπήρξε από δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ή υπάλληλο ή αξιωματούχο τους, μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή εφαρμόστηκε διάταξη, όρος,

κριτήριο ή πρακτική, που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 συνιστά φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας·

(β) κατά πόσο διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική που εφαρμόζει δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7·

(γ) κατά πόσο διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική, την οποία προτίθεται να υιοθετήσει δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 6 και 7.

(2) Σε περίπτωση που κατόπιν εξέτασης θέματος δυνάμει του εδαφίου (1), ο Επίτροπος προβαίνει σε οποιαδήποτε διαπίστωση που αναφέρεται στις παραγράφους (α)-(γ) του εδαφίου (3) πιο κάτω, πληροφορεί σχετικά το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαβιβάζοντας σ' αυτόν τη διαπίστωση του κατά τα διαλαμβανόμενα και για τους σκοπούς του άρθρου 39, και δεν προβαίνει σε οποιαδήποτε εισήγηση δυνάμει του άρθρου 35.

(3) Ο Επίτροπος ενεργεί όπως προβλέπει το εδάφιο (2) -

(α) Όπου διαπιστώνει μεταχείριση ή συμπεριφορά που κατά την άποψη του συνιστά ή αποτελεί, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, και ότι πρόκειται για μεταχείριση ή συμπεριφορά κατ' εφαρμογή οποιουδήποτε νόμου, ή κανονισμών, ή άλλου νομοθετήματος,

(β) όπου διαπιστώνει ότι εφαρμόστηκε ή εφαρμόζεται διάταξη, όρος, ή κριτήριο, που κατά την άποψη του αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, και ότι η διάταξη, ο όρος, ή το κριτήριο, τίθενται με οποιοδήποτε Σχέδιο Υψηρσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα,

(γ) όπου διαπιστώνει ότι δημόσιο πρόσωπο προτίθεται να υιοθετήσει διάταξη, όρο, κριτήριο ή πρακτική, που κατά την άποψη του αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την

περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, και ότι το εν λόγω πρόσωπο προτίθεται να υιοθετήσει τη διάταξη, τον όρο, το κριτήριο, ή την πρακτική, σε οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα.

34.(1) Ο Επίτροπος δύναται να εξετάζει θέματα δυνάμει του άρθρου 32 κατόπιν γραπτού αιτήματος οποιουδήποτε προσώπου ή ομάδας προσώπων που αναφέρεται στο εδάφιο (2), ως ακολούθως-

(α) Κατά πόσο προτιθέμενη μεταχείριση ή συμπεριφορά του προσώπου ή της ομάδας προσώπων που υποβάλλει αίτημα σε σχέση με ζήτημα που τα αφορά ή απασχολεί υπό επίσημη ιδιότητα, ή αφορά θέμα της αρμοδιότητάς τους, αποτελεί ή συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 6 και 7, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας·

(β) κατά πόσο διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, την οποία προτίθεται να εφαρμόσει το πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υποβάλλει αίτημα, σε σχέση με ζήτημα που τους αφορά ή απασχολεί υπό επίσημη ιδιότητα ή που αφορά θέμα της αρμοδιότητάς τους, αποτελεί ή συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 6 και 7, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας·

(γ) κατά πόσο διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική, την οποία προτίθεται να εφαρμόσει ή υιοθετήσει δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα σε σχέση με ζήτημα που αφορά ή απασχολεί υπό επίσημη ιδιότητα το πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που υποβάλλει το αίτημα, ή που αφορά θέμα της αρμοδιότητάς τους, αποτελεί ή συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 6 και 7, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας.

(2) Τα πρόσωπα ή ομάδες προσώπων που μπορούν να υποβάλουν στον Επίτροπο θέμα για εξέταση δυνάμει του εδαφίου (1), είναι οι μη Κυβερνητικοί οργανισμοί, τα επιμελητήρια, οι οργανώσεις, επιτροπές, σύνδεσμοι, σωματεία, ιδρύματα, συντεχνίες, ταμεία και συμβούλια, που λειτουργούν προς όφελος επαγγελματιών ή προς όφελος οποιασδήποτε άλλης φύσης εργασίας, ή προς όφελος

εργοδοτών, εργοδοτούμενων, ή αυτοεργοδοτούμενων προσώπων, ή προς όφελος οποιουδήποτε οργανωμένου συνόλου ή οποιασδήποτε ομάδας ή κατηγορίας προσώπων, οποιοδήποτε δημοτικό συμβούλιο ή Δήμαρχος, τα πρόσωπα δημοσίου δικαίου, και οποιοσδήποτε Επίτροπος, ή αρμόδιο μέλος της διοίκησης Επιτροπής, Συμβουλίου ή Φορέα, που διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το Υπουργικό Συμβούλιο, τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ή από Υπουργό δυνάμει νόμου ή άλλως πως.

(3) Σε περίπτωση που κατόπιν εξέτασης θέματος δυνάμει του εδαφίου (1), ο Επίτροπος προβαίνει σε οποιαδήποτε διαπίστωση που αναφέρεται στις παραγράφους (α)-(γ) του εδαφίου (4) πιο κάτω, πληροφορεί σχετικά το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαβιβάζοντας σ' αυτόν τη διαπίστωση του κατά τα διαλαμβανόμενα και για τους σκοπούς του άρθρου 39, και δεν προβαίνει σε οποιαδήποτε εισήγηση δυνάμει του άρθρου 36.

(4) Ο Επίτροπος ενεργεί όπως προβλέπει το εδάφιο (3) -

(α) Όπου διαπιστώνει προτιθέμενη μεταχείριση ή συμπεριφορά που κατά την άποψη του αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, και ότι πρόκειται για προτιθέμενη μεταχείριση ή συμπεριφορά κατ' εφαρμογή οποιοδήποτε νόμου, ή κανονισμών, ή άλλου νομοθετήματος,

(β) όπου διαπιστώνει ότι πρόκειται να εφαρμοστεί διάταξη, όρος, ή κριτήριο, που κατά την άποψη του αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, και ότι η διάταξη, ο όρος, ή το κριτήριο, τίθενται με οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα,

(γ) όπου διαπιστώνει ότι δημόσιο πρόσωπο προτίθεται να υιοθετήσει διάταξη, όρο, κριτήριο, ή πρακτική, που κατά την άποψη του αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, και ότι το εν λόγω πρόσωπο προτίθεται να υιοθετήσει τη διάταξη, τον όρο, το κριτήριο, ή την πρακτική, σε οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα.

35.(1) Κατόπιν εξέτασης θέματος αυτεπάγγελτα δυνάμει των άρθρων 32 και 33, ο

Επίτροπος δύναται να προβεί όπου το θεωρεί σκόπιμο, σε οποιαδήποτε ή οποιοσδήποτε από τις ακόλουθες εισηγήσεις σε σχέση με άποψη του που καλύπτει αντίστοιχη περίπτωση που αναφέρεται πιο κάτω -

(α) Αν είναι της άποψης ότι σε συγκεκριμένη περίπτωση υπήρξε μεταχείριση ή συμπεριφορά από δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ή υπάλληλο ή αξιωματούχο τους, η οποία αποτελεί κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 απαγορευμένη με νόμο διάκριση, αυτός δύναται να εισηγηθεί στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ανάλογα με την περίπτωση, να πάρει συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα που υποδεικνύει στην εισήγηση, με τα οποία να αποτρέπεται μελλοντικά επανάληψη μεταχείρισης ή συμπεριφοράς όπως εκείνη της άποψης που να αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση έναντι του προσώπου που έτυχε αυτής και έναντι προσώπων που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτόν θέση έναντι του πιο πάνω δημόσιου προσώπου ή προσώπου του ιδιωτικού τομέα, ανάλογα με την περίπτωση·

(β) αν είναι της άποψης ότι μεταχείριση ή συμπεριφορά που αναφέρεται στην παράγραφο (α) συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας του προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο (α), επί τω ότι είναι λιγότερο ευνοική από εκείνη στην οποία τυγχάνει, έτυχε, ή θα ετύγχανε άλλο πρόσωπο σε ανάλογη κατάσταση του δικαιώματος ή ελευθερίας, ή επί τω ότι έχει σαν αποτέλεσμα, ή συνεπάγεται εξουδετέρωση ή αποδυνάμωση της αρχής της αναγνώρισης ή απόλαυσης του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας, αυτός δύναται να εισηγηθεί στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα να πάρει συγκεκριμένα πρακτικά μέτρα που υποδεικνύει στην εισήγηση με τα οποία -

(i) να διασφαλίζεται για το πρόσωπο που έτυχε της μεταχείρισης ή συμπεριφοράς, και για πρόσωπα που βρίσκονται ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτό θέση έναντι του δημόσιου προσώπου ή προσώπου του ιδιωτικού τομέα, η απόλαυση του δικαιώματος ή ελευθερίας τους, χωρίς μεταχείριση ή συμπεριφορά όπως εκείνη της άποψης, που να συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση του, ή και

(ii) να αποτρέπεται μελλοντικά για τα πιο πάνω πρόσωπα, επανάληψη μεταχείρισης ή συμπεριφοράς όπως εκείνη της άποψης, που να συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση του σχετικού προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας τους·

(γ) αν είναι της άποψης ότι σε συγκεκριμένη περίπτωση δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, ή υπάλληλος ή αξιωματούχος τους, εφάρμοσε διάταξη, όρο, κριτήριο ή πρακτική που κατά τα διαλαμβανόμενα στο Άρθρο 7 αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, αυτός δύναται εισηγηθεί στο δημόσιο

πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, να παύσει να επικαλείται ή εφαρμόζει τη διάταξη, όρο κριτήριο, ή πρακτική, τόσο καθ' όσον αφορά το πρόσωπο στο οποίο εφαρμόστηκε, όσο και καθ' όσον αφορά πρόσωπα που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτό θέση έναντι του δημόσιου προσώπου ή προσώπου του ιδιωτικού τομέα·

(δ) αν είναι της άποψης ότι η διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική που εφαρμόστηκε όπως αναφέρεται στην παράγραφο (γ), συνιστά φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας των πιο πάνω προσώπων όπως αναφέρεται στην παράγραφο (β), ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση του, επί τω ότι θέτει άτομα της δικής τους φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, ή εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, ανάλογα με την περίπτωση, σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με άλλα πρόσωπα στην απόλαυση του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας, αυτός δύναται να εισηγηθεί στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, κατάλληλους κατά την κρίση του τρόπους για εξάλειψη ή αντικατάσταση της σχετικής διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής, ούτως ώστε να παύσει να συνιστά φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην εν λόγω απόλαυση για το πρόσωπο στο οποίο εφαρμόστηκε και για πρόσωπα που βρίσκονται, ή δυνατόν να τεθούν σε όμοια με αυτό θέση, έναντι του δημόσιου προσώπου ή προσώπου του ιδιωτικού τομέα·

(ε) αν είναι της άποψης ότι δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα εφαρμόζει διάταξη, όρο, κριτήριο ή πρακτική που κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 6 αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 7 φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας όπως αναφέρεται στις παραγράφους (β) και (δ), αυτός δύναται για την πρώτη περίπτωση να εισηγηθεί στο εν λόγω πρόσωπο να μην εφαρμόζει ή επικαλείται τη διάταξη, όρο, κριτήριο ή πρακτική που αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, και να του εισηγηθεί και για τις δύο περιπτώσεις, κατάλληλους κατά την κρίση του τρόπους για εξάλειψη ή αντικατάσταση της, ούτως ώστε να παύσει η διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, την οποία εφαρμόζει να αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση του εν λόγω δικαιώματος ή ελευθερίας·

(στ) αν είναι της άποψης ότι δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα προτίθεται να υιοθετήσει διάταξη, όρο, κριτήριο, ή πρακτική, που κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 6 και 7 αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την

περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, αυτός δύναται να εισηγηθεί στο εν λόγω πρόσωπο να μην υιοθετήσει τη διάταξη, όρο, κριτήριο ή πρακτική, ή και να του εισηγηθεί οποιοσδήποτε τυχόν διαθέσιμες για τη δεδομένη περίπτωση και κατάλληλες κατά την κρίση του εναλλακτικές διατάξεις, όρους, κριτήρια, ή πρακτικές, που δεν αποτελούν ή συνιστούν, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένες με νόμο διακρίσεις, ή φυλετικές ή έμμεσες φυλετικές διακρίσεις στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1), δεν εφαρμόζονται σε σχέση με περιπτώσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 33.

36.(1) Κατόπιν εξέτασης θέματος το οποίο ζήτησε από τον Επίτροπο να εξετάσει πρόσωπο ή ομάδα προσώπων δυνάμει των άρθρων 32 και 34, ο Επίτροπος δύναται όπου το θεωρεί σκόπιμο, να προβεί σε οποιαδήποτε ή οποιοσδήποτε από τις ακόλουθες εισηγήσεις σε σχέση με άποψη του που καλύπτει αντίστοιχη περίπτωση που αναφέρεται πιο κάτω-

(α) Αν είναι της άποψη ότι προτιθέμενη μεταχείριση ή συμπεριφορά του προσώπου ή της ομάδας προσώπων που υπέβαλε το αίτημα αποτελεί ή συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 6 και 7, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, αυτός δύναται να τους εισηγηθεί να μην προβούν στη μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή και να τους εισηγηθεί οποιουσδήποτε τυχόν διαθέσιμους κατάλληλους κατά την κρίση του εναλλακτικούς τρόπους μεταχείρισης ή συμπεριφοράς που στη δεδομένη περίπτωση δεν αποτελούν ή συνιστούν, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση ή φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας·

(β) αν είναι της άποψης, ότι διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, την οποία προτίθεται να εφαρμόσει ή υιοθετήσει το πρόσωπο ή η ομάδα προσώπων που υπέβαλε το αίτημα, ή δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα για το οποίο υποβλήθηκε το αίτημα, ανάλογα με την περίπτωση, αποτελεί ή συνιστά κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 6 και 7, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, αυτός δύναται να εισηγηθεί στο πιο πάνω πρόσωπο ή ομάδα που του υπέβαλε το αίτημα, και στο δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα για το οποίο του υποβλήθηκε το αίτημα, ανάλογα με την περίπτωση, να μην εφαρμόσει ή υιοθετήσει τη διάταξη, όρο, κριτήριο, ή πρακτική, ή και να την εξαλείψει ή αντικαταστήσει με εναλλακτικούς, κατάλληλους κατά την

κρίση του τρόπου, ούτως ώστε να παύσει να αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, διάκριση όπως αναφέρεται πιο πάνω.

(2) οι διατάξεις του εδαφίου (1), δεν εφαρμόζονται σε σχέση με περιπτώσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 34.

37. Οι απόψεις και τυχόν εισηγήσεις του Επιτρόπου δυνάμει των άρθρων 35 και 36 διαβιβάζονται στο σχετικό δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, στο πρόσωπο ή ομάδα προσώπων, και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

38.(1) Δημόσιο πρόσωπο, πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, και πρόσωπο ή ομάδα προσώπων, στους οποίους γίνονται εισηγήσεις από τον Επίτροπο δυνάμει των άρθρων 35 και 36, ενημερώνουν τον Επίτροπο σε περίπτωση που έχουν υιοθετηθεί οι εισηγήσεις του.

(2) Αν η ενημέρωση που αναφέρεται στο εδάφιο (1) δε γίνει σε δεκαοκτώ μήνες από την ημερομηνία που ο Επίτροπος διαβίβασε τις εισηγήσεις του στα πρόσωπα που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο, αυτός δικαιούται να εκλάβει ότι οι εισηγήσεις του δεν έχουν υιοθετηθεί, και δύναται να προβεί σε μνεία για το γεγονός στην αμέσως επόμενη ετήσια έκθεση του που υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 54.

(3) Σε περίπτωση που προτού παρέλθει η περίοδος των δεκαοκτώ μηνών που αναφέρεται στο εδάφιο (2), το σχετικό πρόσωπο πληροφορεί τον Επίτροπο ότι δεν υιοθετήθηκαν οι εισηγήσεις του και εξηγεί τους λόγους, ο Επίτροπος αναφέρει στην έκθεση του που αναφέρεται στο πιο πάνω εδάφιο το γεγονός ότι πληροφορήθηκε για τους λόγους που δεν υιοθετήθηκαν οι εισηγήσεις του και τους παραθέτει στην έκθεση μαζί με τη μνεία που γίνεται σ' αυτή στο γεγονός ότι δεν υιοθετήθηκαν οι εισηγήσεις του.

(4) Σε περίπτωση που σε οποιοδήποτε χρόνο μετά την υποβολή έκθεσης στην οποία γίνεται μνεία στο γεγονός ότι δεν υιοθετήθηκαν οι εισηγήσεις του Επιτρόπου, ο Επίτροπος πληροφορείται από το σχετικό πρόσωπο ότι οι εισηγήσεις του υιοθετήθηκαν, αυτός κάμνει μνεία στο γεγονός στην αμέσως επόμενη της πληροφόρησης σχετική έκθεση του.

39.(1) Σε περίπτωση που ο Επίτροπος βρίσκει ή διαπιστώνει κατόπιν διερεύνησης παραπόνου δυνάμει των άρθρων 10 και 11, ή εξέτασης θέματος δυνάμει των άρθρων 32, 33 και 34, ή εν πάση περιπτώσει στην άσκηση οποιασδήποτε αρμοδιότητας, καθήκοντος ή εξουσίας του δυνάμει του παρόντος Νόμου και των

δυνάμει αυτού κανονισμών, διαταγμάτων, κωδίκων πρακτικής, και διαταγμάτων δυνάμει των εν λόγω κανονισμών ή κωδίκων, ότι διάταξη, όρος ή κριτήριο, που εφαρμόστηκε ή εφαρμόζεται, ή πρόκειται να εφαρμοστεί, αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, και ότι η εν λόγω διάταξη, όρος ή κριτήριο τίθεται με οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα, πληροφορεί για τα πιο πάνω το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, διαβιβάζοντας σ' αυτόν ταυτοχρόνως, όπου υπάρχει, οποιοδήποτε σχετικό εύρημα, διαπίστωση και έκθεση του.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) τυγχάνουν εφαρμογής και στις πιο κάτω περιπτώσεις-

(i) Σε περίπτωση που πρόκειται να υιοθετηθεί σε οποιοδήποτε Σχέδιο Υπηρεσίας, νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα, διάταξη, όρος, ή κριτήριο που όπως αναφέρεται στο πιο πάνω εδάφιο (1) συνιστά ή αποτελεί απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας·

(ii) σε περίπτωση μεταχείρισης ή συμπεριφοράς κατ' εφαρμογή διάταξης, όρου ή κριτηρίου, που τίθεται σε οποιοδήποτε νόμο ή κανονισμούς, ή άλλο νομοθέτημα, και αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας.

(3) Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αφού μελετήσει το θέμα που του διαβιβάζεται δυνάμει των εδαφίων (1) και (2), συμβουλεύει τον αρμόδιο για το θέμα Υπουργό, ή και το Υπουργικό Συμβούλιο, για τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν, λαμβανομένων υπόψη και των οποιονδήποτε σχετικών διεθνών υποχρεώσεων της Δημοκρατίας και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει περιλαμβανομένων εκείνων της παραγράφου (β) του άρθρου 5, και ετοιμάζει εν πάση περιπτώσει οποιαδήποτε σχετική με τη συμβουλή του νομοθεσία.

(4) Σε περίπτωση που ο επίτροπος βρίσκει ή διαπιστώνει κατόπιν διερεύνησης ή εξέτασης που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ή στην άσκηση οποιασδήποτε αρμοδιότητας, καθήκοντος ή εξουσίας, που αναφέρεται στο εδάφιο, ότι μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή διάταξη, όρος, κριτήριο, ή πρακτική, που αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση, στην απόλαυση προστατευόμενου

δικαιώματος ή ελευθερίας, ενδεχομένως να χρειάζεται να εξεταστεί κατά πόσο πρέπει να τύχει νομοθετικής ρύθμισης, πληροφορεί για τα πιο πάνω το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, διαβιβάζοντας σ' αυτόν ταυτοχρόνως, όπου υπάρχει, οποιοδήποτε σχετικό εύρημα, διαπίστωση και έκθεση του.

(5) Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αφού μελετήσει το θέμα που του διαβιβάζεται δυνάμει του εδαφίου (4), συμβουλεύει τον αρμόδιο για το θέμα Υπουργό της Κυβέρνησης, ή και το Υπουργικό Συμβούλιο, κατά πόσο επιβάλλεται ή και μπορεί νομοθετικά να υπάρξει νομοθετική ρύθμιση, λαμβανομένων υπόψη και των οποιονδήποτε σχετικών με το θέμα διεθνών υποχρεώσεων της Δημοκρατίας και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει περιλαμβανομένων εκείνων της παραγράφου (β) του άρθρου 5, και ετοιμάζει εν πάση περιπτώσει οποιαδήποτε σχετική με τη συμβουλή του νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ VI

ΚΩΔΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ

40.(1) Ο Επίτροπος δύναται τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, να ετοιμάζει από καιρό σε καιρό κώδικες πρακτικής.

(2) Κώδικες πρακτικής που ετοιμάζει ο Επίτροπος δυνάμει του παρόντος άρθρου παρατίθενται ως Παράρτημα σε κανονισμούς τους οποίους εκδίδει με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 42.

(3) Κώδικες πρακτικής δυνάμει των εδαφίων (1) και (2) επιβάλλουν σε δημόσια πρόσωπα και πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, σε σχέση με οποιαδήποτε δραστηριότητα στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα δραστηριοτήτων η οποία αναφέρεται στον κώδικα, τη λήψη πρακτικών μέτρων που ο Επίτροπος θεωρεί εκάστοτε ότι ενδείκνυται να ληφθούν σε σχέση με τη δραστηριότητα από οποιοδήποτε από τα πιο πάνω πρόσωπα, ούτως ώστε-

(α) Να διευκολύνεται και προάγεται η εφαρμογή στην πρακτική, οποιονδήποτε εκάστοτε σε ισχύ νόμων και κανονισμών που διέπουν ειδικά, ή απαγορεύουν ή δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε μεταχείριση ή συμπεριφορά, διάταξη, όρο, κριτήριο, ή πρακτική, επί τω ότι συνιστά άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, ειδικών αναγκών, ηλικίας, και γενετήσιου προσανατολισμού·

(β) να προάγεται η ισότητα ευκαιριών ανεξαρτήτως Φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, ειδικών

αναγκών, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού σε οποιαδήποτε θέματα όπως αναφέρεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 6·

(γ) να προάγεται ισότητα στην απόλαυση των προστατευόμενων δικαιωμάτων και ελευθεριών, ανεξαρτήτως φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής·

(δ) να εξαλειφθούν οποιεσδήποτε διακρίσεις ή έμμεσες διακρίσεις λόγω φυλής, κοινότητας, γλώσσας, χρώματος, θρησκείας, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, και εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής.

(4) Προτού ετοιμάσει κώδικα πρακτικής δυνάμει του παρόντος άρθρου, ο Επίτροπος έχει διαβουλεύσεις και συζητά το θέμα με οποιοδήποτε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, και πρόσωπο ή ομάδα προσώπων που αναφέρεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 34, στους οποίους την αρμοδιότητα δυνατόν να εμπίπτει θέμα ή δραστηριότητα που θα αφορά ο κώδικας. Οι διαβουλεύσεις του Επιτρόπου διεξάγονται σε συναντήσεις στις οποίες δυνατόν να παρίστανται όλα τα σχετικά πρόσωπα μαζί, ή και χωριστά.

(5) Για την ετοιμασία κώδικα πρακτικής ο Επίτροπος δύναται να λάβει υπόψη και οποιαδήποτε έρευνα ή στατιστική την οποία διεξήγαγε δυνάμει του άρθρου 44.

41 .(1) Ο Επίτροπος γνωστοποιεί με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας κώδικα πρακτικής που ετοιμάστηκε δυνάμει του άρθρου 40, και καλεί με τη δημοσίευση κάθε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα που ενδιαφέρεται στον κώδικα, να παραστεί για δημόσια συζήτηση του σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται στη δημοσίευση.

(2) Η διαδικασία για τη διεξαγωγή δημόσιας συζήτησης, καθορίζεται με κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(3) Απόψεις δημόσιων προσώπων ή προσώπων του ιδιωτικού τομέα που ενδιαφέρονται σε κώδικα πρακτικής που γνωστοποιήθηκε με δημοσίευση του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύνανται επίσης να σταλούν στον Επίτροπο γραπτώς πριν τη διεξαγωγή της δημόσιας συζήτησης.

(4) Ο Επίτροπος αφού μελετήσει τις απόψεις που έχουν εκφραστεί κατά τη δημόσια συζήτηση, και οποιεσδήποτε απόψεις που τυχόν να του έχουν διαβιβαστεί γραπτώς δυνάμει του εδαφίου (3), δύναται-

- (α) Να τροποποιήσει το δημοσιευθέντα κώδικα, κατόπιν διαβουλεύσεων και συζήτησης του θέματος με τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (4) του άρθρου 40, ή
- (β) να υιοθετήσει τον δημοσιευθέντα κώδικα χωρίς οποιαδήποτε τροποποίηση, ή
- (γ) να ετοιμάσει νέο κώδικα, ή
- (δ) να μην προβεί σε οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια σε σχέση με τον κώδικα:

Νοείται ότι για την ετοιμασία νέου κώδικα όπως προβλέπεται στην παράγραφο (γ), εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου (4) του άρθρου 40, και όλες οι διατάξεις του παρόντος άρθρου.

42. (1) Με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, ο Επίτροπος δύναται να εκδώσει κανονισμούς στους οποίους παρατίθεται ως Παράρτημα κώδικας πρακτικής που κατόπιν δημόσιας συζήτησης υιοθετήθηκε ή τροποποιήθηκε από τον Επίτροπο, ανάλογα με την περίπτωση, δυνάμει των παραγράφων (α) ή (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 41.

(2) Ο Επίτροπος έχει εξουσία να επιτηρεί την εφαρμογή κώδικα πρακτικής που αποτελεί Παράρτημα κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, και να επιτηρεί τη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του κατά τρόπο και διαδικασία που καθορίζεται στους κανονισμούς, και δύναται να διερευνά κατά καθορισμένο στους πιο πάνω κανονισμούς τρόπο και διαδικασία, παράπονα για μη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του κώδικα, και να επιβάλλει και διατάσσει την καταβολή προστίμων και άλλων χρηματικών ή μη, κυρώσεων που καθορίζονται στους κανονισμούς για την εν λόγω μη συμμόρφωση.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, δύνανται να προβλέπουν για τα αναφερόμενα στο εδάφιο (2), και εν γένει για την καλύτερη εφαρμογή κώδικα πρακτικής που αποτελεί Παράρτημα τους.

(4) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα του εδαφίου (3), οι κανονισμοί που αναφέρονται στο εν λόγω εδάφιο δύνανται να προβλέπουν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω σε σχέση με κώδικα πρακτικής που αποτελεί Παράρτημα τους-

(α) Για τρόπους και διαδικασία επιτήρησης της εφαρμογής του κώδικα από τον Επίτροπο και της συμμόρφωσης προσώπων προς τις πρόνοιες του, όπως για τις συναφείς με αυτά τα θέματα εξουσίες του Επιτρόπου,

(β) τον καθορισμό προστίμων, και άλλων χρηματικών ή μη, κυρώσεων, που δύναται ο Επίτροπος να επιβάλει και να διατάξει να καταβληθούν για μη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του κώδικα,

(γ) για τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων για μη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες κώδικα πρακτικής, και για τον καθορισμό ποινών για διάπραξη τους,

(δ) για καθορισμό ημερομηνιών έναρξης της ισχύος του κώδικα ή οποιονδήποτε διατάξεων του, σε περίπτωση που αυτές θα είναι διαφορετικές από την ημερομηνία έναρξης ισχύος των κανονισμών,

(ε) για υποβολή παραπόνων για μη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του κώδικα, για τρόπους και διαδικασίες διερεύνησης τους, και για συστάσεις, διατάγματα, εισηγήσεις και πρόστιμα που δύναται να εκδώσει ή επιβάλει, ανάλογα με την περίπτωση, κατόπιν διερεύνησης των εν λόγω παραπόνων,

(στ) για έκδοση διαταγμάτων από τον Επίτροπο για την καλύτερη εφαρμογή του κώδικα, και για συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του.

(5) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος άρθρου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εφαρμόζονται ακολούθως οι διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 53.

43. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, ο Επίτροπος έχει επαφές και διαβουλεύσεις σε τακτά χρονικά διαστήματα με δημόσια πρόσωπα και πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, και πρόσωπα και ομάδες προσώπων που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 34, και έχει σε τακτά χρονικά διαστήματα επαφές και διαβουλεύσεις στις οποίες παρίστανται από κοινού πρόσωπα ή ομάδες προσώπων διαφορετικών ή αντικρουόμενων συμφερόντων, με σκοπό την προαγωγή της μεταξύ τους αλληλοκατανόησης, και επίτευξης συμφωνιών ή και συναινετικών λύσεων σε σχέση με τη λήψη μέτρων προς επίτευξη των σκοπών που αναφέρονται στο εδάφιο (3) του άρθρου 40.

44.(1) Ο Επίτροπος διεξάγει έρευνες και στατιστικές για οποιοδήποτε θέμα το οποίο εμπίπτει στις αρμοδιότητες και καθήκοντα του δυνάμει του παρόντος Νόμου, και δύναται να τις διεξάγει αναφορικά με οποιαδήποτε δραστηριότητα σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων ή οποιαδήποτε πρακτική στον εν λόγω τομέα δραστηριοτήτων.

(2) Κάθε έρευνα και στατιστική που διεξάγεται δυνάμει του εδαφίου (1), δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και διαβιβάζεται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στο Υπουργικό Συμβούλιο, τη Βουλή των Αντιπροσώπων και το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ VII

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ, ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

- ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ -

45.(1) Για τη διερεύνηση παραπόνων δυνάμει των άρθρων 10 και 11, ο Επίτροπος δύναται να εξασφαλίζει από οποιοδήποτε πρόσωπο, περιλαμβανομένων υπαλλήλων και αξιωματούχων δημοσίων προσώπων και προσώπων του ιδιωτικού τομέα, πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα, που θεωρεί σχετικά με τη διερεύνηση.

(2) Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) παρέχουν με προφορική και γραπτή μαρτυρία ενώπιον του Επιτρόπου, ενόρκως ή με δήλωση, όπως γίνεται σε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου, πληροφορίες, στοιχεία και έγγραφα.

(3) Για τους σκοπούς των εδαφίων (1) και (2), ο Επίτροπος δύναται-

(α) Να κλητεύει και εξαναγκάζει κατά τον καθορισμένο σε κανονισμούς τρόπο την παρουσία ενώπιον του ως μαρτύρων, προσώπων, υπαλλήλων, και αξιωματούχων, ή και την προσαγωγή, παρουσίαση και κατάθεση στοιχείων, εγγράφων, βιβλίων, σχεδίων, και αρχείων από αυτούς,

(β) να εξετάζει μάρτυρες, και να αποδέχεται οποιαδήποτε γραπτή και προφορική μαρτυρία, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι αυτή ενδεχομένως να μην ήταν αποδεκτή σε αστική ή ποινική διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου,

(γ) να αποφασίζει για την διαδικασία που θα ακολουθηθεί σε κάθε διερεύνηση.

(4) Ο Επίτροπος έχει εξουσία περιστολής ή καταστολής καταχρήσεως της ενώπιον του διαδικασίας.

(5) Στην ενώπιον του Επιτρόπου διαδικασία, κάθε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, και κάθε υπάλληλος ή αξιωματούχος τους, όπως και κάθε μάρτυρας, δύναται να εμφανίζεται με δικηγόρο.

(6) Κάθε δημόσιο πρόσωπο ή πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα του οποίου η μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή η εφαρμογή διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής αποτελεί αντικείμενο παραπόνου που εξετάζεται, δύναται να καλεί οποιοσδήποτε μάρτυρες κατά τον καθορισμένο με κανονισμούς τρόπο, και να εξετάζει και αντεξετάζει μάρτυρες είτε αυτοπροσώπως είτε διά του δικηγόρου του, και εν πάση

περιπτώσει να προσκομίζει εν γένει οποιαδήποτε σχετική γραπτή ή και προφορική μαρτυρία, υποκείμενος στην εξουσία του Επιτρόπου δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4).

(7) Οι διατάξεις του εδαφίου (6) εφαρμόζονται και σε σχέση με πρόσωπο που είναι υπάλληλος ή αξιωματούχος του δημόσιου προσώπου ή προσώπου του ιδιωτικού τομέα που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο, σε κάθε περίπτωση που υπάρχει, ή που εγείρεται κατά τη διαδικασία ενώπιον του Επιτρόπου, ισχυρισμός ότι η μεταχείριση ή συμπεριφορά, ή η εφαρμογή της διάταξης, όρου, κριτηρίου ή πρακτικής έγινε από συγκεκριμένο υπάλληλο ή αξιωματούχο των πιο πάνω προσώπων.

46.(1) Όπου ο Επίτροπος κρίνει ότι η διερεύνηση παραπόνου που του υποβλήθηκε αφορά αποκλειστικά και μόνο κατά πόσο διάταξη, όρος, κριτήριο ή πρακτική που εφαρμόστηκε αποτελεί ή συνιστά, ανάλογα με την περίπτωση, απαγορευμένη με νόμο διάκριση, ή φυλετική ή έμμεση φυλετική διάκριση στην απόλαυση προστατευόμενου δικαιώματος ή ελευθερίας, δύναται αντί της διερεύνησης που προβλέπεται στο άρθρο 45, να διερευνήσει το παράπονο διά της διεξαγωγής συνεντεύξεων και λήψης γραπτών καταθέσεων.

(2) Για τους σκοπούς διερεύνησης παραπόνου δυνάμει του εδαφίου (1), ο Επίτροπος δύναται—

(α) Να εξασφαλίζει οποιεσδήποτε πληροφορίες, στοιχεία, έγγραφα, βιβλία, σχέδια, και αρχεία που θεωρεί σχετικά με τη διερεύνηση, τόσο από παραπονούμενους, όσο και από οποιοδήποτε πρόσωπο, περιλαμβανομένων υπαλλήλων και αξιωματούχων δημοσίων προσώπων και προσώπων του ιδιωτικού τομέα, που κατά την κρίση του δυνατόν να γνωρίζουν γεγονότα ή περιστάσεις σχετικά με το παράπονο που διερευνάται, ή να έχουν στην κατοχή τους στοιχεία, έγγραφα, βιβλία, σχέδια ή αρχεία σχετικά με αυτό,

(β) να απαιτεί γραπτώς από κάθε πρόσωπο, υπάλληλο, και αξιωματούχο που αναφέρεται στην παράγραφο (α), να παραστεί για τη διερεύνηση του παραπόνου σε καθορισμένο τόπο και χρόνο για σκοπούς συνέντευξης και λήψης γραπτής κατάθεσης, ή και για την παρουσίαση στοιχείων, εγγράφων, βιβλίων, σχεδίων ή αρχείων.

(3) Γραπτή κατάθεση την οποία ετοιμάζει ο Επίτροπος με βάση συνέντευξη προσώπου, διαβάζεται στο πρόσωπο και την υπογράφει, εκτός αν είναι αναλφάβητος,

οπότεν και θέτει επί αυτής το αποτύπωμα του. Σε περίπτωση προσώπου που αρνείται να υπογράψει κατάθεση, ο Επίτροπος σημειώνει το γεγονός στο τέλος της κατάθεσης μαζί με το λόγο άρνησης, αν έχει εξακριβωθεί, και υπογράφει την κατάθεση.

(4) Κατά τη συνέντευξη κάθε προσώπου δυνάμει του παρόντος άρθρου δύναται να παρίσταται και ο δικηγόρος του. Ο Επίτροπος πληροφορεί κάθε πρόσωπο γι' αυτό το δικαίωμα, ταυτόχρονα με την απαίτηση που του απευθύνει δυνάμει του εδαφίου (2) να παραστεί σε συνέντευξη, ή και να παρουσιάσει στοιχεία, έγγραφα, βιβλία, σχέδια ή αρχεία.

47.(1) Για την άσκηση των ακόλουθων εξουσιών του δυνάμει του παρόντος Νόμου, ο Επίτροπος δύναται να διεξάγει συνεντεύξεις και να παίρνει γραπτές καταθέσεις-

(α) Για την άσκηση της εξουσίας του δυνάμει του εδαφίου (2) του άρθρου 24, να διερευνά για να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει συμμόρφωση με δημοσιευθέν διάταγμα του δυνάμει του άρθρου 14,

(β) για την άσκηση της εξουσίας του δυνάμει των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 27, να διερευνά για να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει συμμόρφωση με σύσταση του δυνάμει των άρθρων 17, 21, 22, και 28,

(γ) για την άσκηση της εξουσίας του δυνάμει των άρθρων 32, 33, και 34, να εξετάζει θέματα αυτεπάγγελτα και κατόπιν γραπτού αιτήματος.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), εφαρμόζονται οι διατάξεις των εδαφίων (2), (3), και (4) του άρθρου 46.

48. Παρά τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, σε έρευνα ή εξέταση θέματος, ανάλογα με την περίπτωση, δυνάμει των άρθρων 45, 46, και 47, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις-

(α) Δεν επιτρέπεται από οποιοδήποτε δημόσιο πρόσωπο, ή από υπάλληλο ή αξιωματούχο του, η επίκληση του καθήκοντος της εχεμύθειας, εκτός αν πρόκειται για παροχή πληροφορίας ή απάντησης σε ερώτηση, ή παρουσίαση εγγράφου ή μέρους του, που αναφέρεται στις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας και οποιουδήποτε άλλου κράτους ή διεθνούς οργανισμού, ή στην άμυνα ή την ασφάλεια, ή την εξωτερική πολιτική της Δημοκρατίας, ή σχετίζεται σύμφωνα με πιστοποίηση της Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου με τη διαδικασία, τις διαβουλεύσεις, ή τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου ή Υπουργικής ή άλλης Επιτροπής που έχει οριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο·

(β) παρά τις διατάξεις της παραγράφου (α), Υπουργός δύναται να δώσει γραπτή

ειδοποίηση στον Επίτροπο, ότι κατά τη γνώμη του η αποκάλυψη συγκεκριμένου εγγράφου, ή συγκεκριμένης πληροφορίας, θα επηρεάσει δυσμενώς την άμυνα ή την ασφάλεια της Δημοκρατίας, ή θα παραβιάσει το δημόσιο συμφέρον, σ' αυτή δε την περίπτωση ο Επίτροπος δεν κοινοποιεί σε οποιοδήποτε πρόσωπο το έγγραφο ή πληροφορία.

49. Σε σχέση με τη διεξαγωγή έρευνας ή την εξέταση θέματος, ανάλογα με την περίπτωση, δυνάμει των άρθρων 45, 46, και 47, εφαρμόζονται τα ακόλουθα –

(α) Η έρευνα ή εξέταση θέματος δεν είναι δημόσια, και εν πάση περιπτώσει δε γίνεται δεκτή ως μαρτυρία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή σε οποιαδήποτε άλλη έρευνα ή διαδικασία, οποιαδήποτε κατάθεση, μαρτυρία, ή απάντηση σε ερώτηση ή δήλωση, που δίδεται ή γίνεται από οποιοδήποτε πρόσωπο κατά τη διεξαγωγή έρευνας ή την εξέταση θέματος,

(β) εκτός στην έκταση που προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα Νόμο, κατά τη διεξαγωγή έρευνας ή την εξέταση θέματος, ουδείς είναι υπόχρεος να απαντήσει σε ερώτημα αν η απάντηση δυνατόν να τον ενοχοποιεί σε σχέση με ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα, ή αν συνιστά παραβίαση του απόρρητου της επικοινωνίας δικηγόρου-πελάτη, ή εν πάση περιπτώσει να απαντήσει σε ερώτημα, ή να προσαγάγει οποιοδήποτε έγγραφο που αυτός δε θα υποχρεούταν να απαντήσει ή να προσαγάγει σε διαδικασία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου,

(γ) σε περίπτωση που κατά τη διεξαγωγή ή κατά το πέρας έρευνας ή εξέτασης θέματος, ο Επίτροπος κρίνει ότι δυνατόν να έχει διαπραχθεί ποινικό ή πειθαρχικό αδίκημα από οποιοδήποτε πρόσωπο, πληροφορεί περί τούτου το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ή το αρμόδιο για το ζήτημα του πειθαρχικού αδικήματος δημόσιο πρόσωπο ανάλογα με την περίπτωση,

(δ) η διεξαγωγή έρευνας ή η εξέταση θέματος, και το εύρημα ή άποψη ή διαπίστωση του Επιτρόπου σ' αυτή, όπως και η επιβολή τυχόν κυρώσεων ή η λήψη μέτρων ή εισηγήσεων του μετά από έρευνα ή εξέταση, δεν επηρεάζει και δεν επηρεάζεται από οποιοδήποτε καθήκον ή εξουσία οποιουδήποτε δημόσιου προσώπου σε διερεύνηση ή περαιτέρω διερεύνηση ζητήματος που αποτελεί αντικείμενο της έρευνας ή της εξέτασης, ή οποιαδήποτε ενέργεια στην οποία δυνατόν να έχει ήδη προβεί σχετικώς το εν λόγω δημόσιο πρόσωπο, ή οποιοδήποτε εύρημα, πόρισμα ή απόφαση αυτού,

(ε) η διεξαγωγή έρευνας ή εξέταση θέματος, ή το εύρημα ή άποψη ή διαπίστωση του Επιτρόπου σ' αυτή, ή η επιβολή κυρώσεων, η λήψη μέτρων και εισηγήσεων

του Επίτροπου μετά από έρευνα ή εξέταση θέματος, δεν επηρεάζουν ή περιορίζουν οποιοδήποτε δικαίωμα άσκησης οποιοδήποτε ένδικου μέσου σε δικαστήριο, ή ιεραρχικής προσφυγής ενώπιον οποιασδήποτε διοικητικής αρχής, ή σε διεξαγωγή έρευνας σε οποιαδήποτε άλλη διαδικασία, το οποίο παρέχεται δυνάμει νόμου, διοικητικής πράξης ή κανόνα δικαίου, και δεν επηρεάζει ή περιορίζει με οποιοδήποτε τρόπο το εν λόγω ένδικο μέσο, προσφυγή ή διαδικασία, ή τον εν λόγω νόμο, διοικητική πράξη, ή κανόνα δικαίου, ή τις παρεχόμενες δυνάμει αυτών θεραπείες,

(στ) δε διεξάγεται ή συνεχίζεται έρευνα ή εξέταση θέματος, όπου αναφορικά με το ζήτημα το οποίο αποτελεί αντικείμενο της έρευνας ή εξέτασης εκκρεμεί οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον οποιοδήποτε δικαστηρίου, ή εξέταση ιεραρχικής προσφυγής ενώπιον οποιασδήποτε σύμφωνα με οποιοδήποτε νόμο διοικητικής αρχής:

Νοείται ότι, ο Επίτροπος αποφασίζει κατά την κρίση του κατά πόσο θα διεξάγει ή συνεχίσει έρευνα ή εξέταση θέματος μετά την τελική έκβαση της εν λόγω δικαστικής διαδικασίας ή ιεραρχικής προσφυγής.

50.(1) Σε σχέση με έρευνα δυνάμει του άρθρου 45, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος, πρόσωπο το οποίο-

(α) Χωρίς εύλογη αιτία, παραλείπει ή αρνείται συμμόρφωση με κλήση να παραστεί ενώπιον του Επιτρόπου, ή να προσαγάγει, παρουσιάσει ή καταθέσει οποιοδήποτε στοιχείο, έγγραφο, βιβλίο, σχέδιο ή αρχείο·

(β) ενώ είναι μάρτυρας, αρνείται χωρίς εύλογη αιτία να απαντήσει σε οποιοδήποτε εύλογο ερώτημα που του υποβάλλεται·

(γ) ενώ είναι μάρτυρας, αρνείται χωρίς εύλογη αιτία να απαντήσει σε οποιοδήποτε εύλογο ερώτημα που του υποβάλλεται·

(δ) παρεμποδίζει ή αποπειράται να παρεμποδίσει οποιοδήποτε πρόσωπο να εμφανισθεί ενώπιον του Επιτρόπου ή να εξεταστεί από αυτόν.

(2) Σε σχέση με έρευνα ή εξέταση θέματος δυνάμει των άρθρων 46, 47 και 48, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος, πρόσωπο το οποίο-

(α) Χωρίς εύλογη αιτία δεν συμμορφώνεται με απαίτηση του Επιτρόπου δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (2) του άρθρου 46·

(β) χωρίς νόμιμο λόγο παραλείπει να παράσχει οποιαδήποτε ζητούμενη από τον

Επίτροπο σχετική με τη διερεύνηση ή την εξέταση πληροφορία την οποία γνωρίζει, ή παραλείπει να παράσχει οποιοδήποτε ζητούμενο από τον Επίτροπο σχετικό με τη διερεύνηση ή εξέταση στοιχείο, έγγραφο, βιβλίο, σχέδιο ή αρχείο το οποίο έχει στην κατοχή ή υπό τον έλεγχο του, ή θελημένα παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο την παροχή τους·

(γ) παρέχει στον Επίτροπο οποιαδήποτε πληροφορία, γνωρίζοντας ότι αυτή είναι ανακριβής ή για την οποία έχει εύλογο λόγο να πιστεύει ότι δεν είναι ακριβής·

(δ) χωρίς νόμιμη αιτία παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο έρευνα ή εξέταση θέματος από τον Επίτροπο·

(ε) εξυβρίζει, παρεμποδίζει ή παρενοχλεί τον Επίτροπο, ή οποιοδήποτε πρόσωπο που συμμετέχει σε έρευνα ή εξέταση θέματος.

(3) Πρόσωπο που είναι ένοχο οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος κατά παράβαση οποιασδήποτε παραγράφου των εδαφίων (1) και (2), υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες πενήντα λίρες, ή και στις δύο αυτές ποινές.

51 .(1) Είναι ένοχο ποινικού αδικήματος, πρόσωπο που λόγω του γεγονότος ότι άλλο πρόσωπο ή ομάδα προσώπων υπέβαλε, ή προτίθεται να υποβάλει στον Επίτροπο παράπονο δυνάμει του άρθρου 10, ή αίτημα για εξέταση θέματος δυνάμει του άρθρου 34, ή παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει στον Επίτροπο για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου οποιαδήποτε πληροφορία, έγγραφο, ή στοιχείο, ή έδωσε ή προτίθεται να δώσει ενώπιον του μαρτυρία ή του έδωσε ή προτίθεται να του δώσει κατάθεση –

(α) αρνείται να εργοδοτήσει το άλλο πρόσωπο, την ομάδα, ή μέλος της, ή οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας αυτών, ή το απολύει, ή απειλεί πως θα το απολύσει από την εργασία του,

(β) αρνείται να παράσχει στο άλλο πρόσωπο, στην ομάδα ή σε μέλος της, ή σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας αυτών, αγαθά ή υπηρεσίες, ή απειλεί πως δεν θα παράσχει σ' αυτό αγαθά ή υπηρεσίες, ή παροτρύνει άλλους να μην του παράσχουν αγαθά ή υπηρεσίες, ή

(γ) επηρεάζει, εκφοβίζει ή εξαναγκάζει το άλλο πρόσωπο, ή την ομάδα ή μέλος της, ή οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας αυτών, ή απειλεί πως θα το επηρεάσει, εκφοβίσει ή εξαναγκάσει, ή

(δ) επιβάλλει στο άλλο πρόσωπο, ή την ομάδα ή μέλος της, ή σε οποιοδήποτε

μέλος της οικογένειας αυτών, οποιαδήποτε χρηματική, ή οικονομική ή άλλης φύσης τιμωρία ή κύρωση, ή αποκλεισμό ή περιορισμό.

(2) Πρόσωπο το οποίο είναι ένοχο οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος κατά παράβαση οποιασδήποτε παραγράφου του εδαφίου (1), υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες πενήντα λίρες, ή και στις δύο αυτές ποινές.

52.(1) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής διοικητικού προστίμου που έχει διατάξει ο Επίτροπος να του καταβληθεί δυνάμει του παρόντος Νόμου ή οποιονδήποτε δυνάμει αυτού κανονισμών ή διαταγμάτων, ή οποιονδήποτε διαταγμάτων δυνάμει των εν λόγω κανονισμών, ο Επίτροπος παίρνει δικαστικά μέτρα και εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο στο Γραφείο του.

(2) Σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου για τους σκοπούς του εδαφίου (1), ή σε σχέση με προσφυγή δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος που αναφέρεται στο άρθρο 23 του παρόντος Νόμου, ο Επίτροπος εκπροσωπείται από ασκούντα το επάγγελμα δικηγόρο.

(3) Ο Επίτροπος διατηρεί χωριστό Ταμείο του Γραφείου του, στο οποίο κατατίθενται όλα τα ποσά προστίμων και οποιονδήποτε άλλων χρηματικών κυρώσεων τα οποία του καταβάλλονται ή εισπράττονται ως αστικό χρέος δυνάμει του παρόντος Νόμου, και ή δυνάμει οποιονδήποτε κανονισμών ή διαταγμάτων δυνάμει αυτού.

ΜΕΡΟΣ VIII

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ, ΕΚΘΕΣΕΙΣ, ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ, ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

53.(1) Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, ο Επίτροπος εκδίδει με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, κανονισμούς.

(2) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα του εδαφίου (1) και οι διατάξεις του άρθρου 42, οι κανονισμοί που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δύνανται να προβλέπουν μεταξύ άλλων τα πιο κάτω:

(α) Για έκδοση συστάσεων, διαταγμάτων, και εισηγήσεων από τον Επίτροπο, για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού κανονισμών,

(β) τον καθορισμό προστίμων, και άλλων χρηματικών ή μη, κυρώσεων που δύναται ο Επίτροπος να επιβάλει και να διατάξει να του καταβληθούν για μη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου, των δυνάμει αυτού κανονισμών, διαταγμάτων, συστάσεων, και εισηγήσεων, και οποιονδήποτε διαταγμάτων, συστάσεων και εισηγήσεων δυνάμει των εν λόγω κανονισμών,

(γ) για τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων για μη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου, των δυνάμει αυτού κανονισμών, διαταγμάτων, συστάσεων, και εισηγήσεων, και οποιονδήποτε διαταγμάτων, συστάσεων και εισηγήσεων δυνάμει των εν λόγω κανονισμών, και για τον καθορισμό ποινών για διάπραξη τους,

(δ) για διαδικασία είσπραξης από τον Επίτροπο των ποσών προστίμων και χρηματικών κυρώσεων, και οποιονδήποτε άλλων ποσών που καταβάλλονται δυνάμει του παρόντος Νόμου ή των δυνάμει αυτού κανονισμών και διαταγμάτων,

(ε) για τύπο διαταγμάτων, συστάσεων, εισηγήσεων και δημοσιεύσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ή εντύπων που δυνατό να απαιτούνται για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου, των δυνάμει αυτού κανονισμών, διαταγμάτων, συστάσεων και εισηγήσεων, και οποιονδήποτε διαταγμάτων, συστάσεων και εισηγήσεων δυνάμει των εν λόγω κανονισμών,

(στ) για τρόπους και διαδικασία επιτήρησης της εφαρμογής και συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού κανονισμών, διαταγμάτων, συστάσεων και εισηγήσεων, και οποιονδήποτε διαταγμάτων, συστάσεων και εισηγήσεων δυνάμει των εν λόγω κανονισμών,

(ζ) για οποιοδήποτε άλλο θέμα το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού, ή σε σχέση με το οποίο ο παρών Νόμος προβλέπει για έκδοση κανονισμών.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος Νόμου, κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν μετά την πάροδο εξήντα ημερών από την κατάθεσή τους η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν τους τροποποιήσει ή ακυρώσει, ολικά ή μερικά, τότε αμέσως μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο στους Κανονισμούς, χρόνο έναρξης της ισχύος τους, ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης ισχύος, από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση τροποποίησης τους, ολικά ή μερικώς, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας όπως θα τροποποιηθούν από αυτή, και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο

στους Κανονισμούς χρόνο έναρξης της ισχύος τους, ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης ισχύος από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

54.(1) Ο Επίτροπος υποβάλλει στον Πρόεδρο ετησίως έκθεση για τις δραστηριότητες του δυνάμει του παρόντος Νόμου, με παρατηρήσεις και εισηγήσεις.

(2) Ο Επίτροπος κοινοποιεί την πιο πάνω Έκθεση στο Υπουργικό Συμβούλιο, τη Βουλή των Αντιπροσώπων, και στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, και ακολούθως τη δημοσιεύει.

55. Ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

56.(1) Σε περίπτωση που ποινικό αδίκημα που αναφέρεται στον παρόντα Νόμο ή σε δυνάμει αυτού κανονισμούς, διαπράττεται από νομικό πρόσωπο του ιδιωτικού τομέα, την ευθύνη για το αδίκημα φέρει, εκτός από το ίδιο το νομικό πρόσωπο ο γενικός διευθυντής, ή διευθυντής, ή διευθύνων σύμβουλος του νομικού προσώπου.

(2) Ποινική δίωξη για αδίκημα που αναφέρεται στο εδάφιο (1), μπορεί να στραφεί εναντίον του νομικού προσώπου και εναντίον όλων ή οποιουδήποτε προσώπου που αναφέρεται στο εν λόγω εδάφιο.

(3) Σε περίπτωση που πράξη ή παράλειψη νομικού προσώπου επιφέρει κατά τα διαλαμβανόμενα στον παρόντα Νόμο ή σε κανονισμούς δυνάμει αυτού, διαταγή για καταβολή διοικητικού προστίμου από τον Επίτροπο, την ευθύνη για την πράξη ή παράλειψη και για καταβολή του διοικητικού προστίμου, φέρει εκτός από το ίδιο το νομικό πρόσωπο, τα πρόσωπα που αναφέρονται στο εδάφιο (1).